

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:
 Helyben: Egy óra kor. 1.-
 Negyedévre ——— 3.-
 Félévre ——— 6.-
 Egész évre ——— 12.-
 Vidékre: Egy óra kor. 1.20
 Negyedévre ——— 3.60
 Félévre ——— 7.-
 Egész évre ——— 14.-
 Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.
 Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség
 Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
 Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
 Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
 Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Jön a király!

Budapest, április 30.

A legalkotmányos fejedelméért rajongó magyarnak nagy ünnepe volt mindig, amikor koronás királya hű népe körében időzött. Fölkent személyének jelenléte fényt vet az árnyra, feledtetni a köznapi élet baját, gondját, elsimitja a közélet forrongásait s csak egy érzés: a hódolat és szeretet uralja a szíveket.

Jóságos agg uralkodónk, a legalkotmányosabb király hétfőn érkezik körünkbe, hogy hosszú távollét után hű magyar népe szeretetének magasán lobogó lángjai mellett melegedjék s gondos atyai szemekkel közvetlen közelből nézzen körül az ország házatáján: hol van hiba, hol a baj, mit uralkodói hatalmával orvosolhatna.

Jöttét ezuttal megelőzte fényes ajándéka. A nemzet szívéből emelt ki egy forró vágyat s annak teljesülését: *Rákóczi* hamvainak hazaszállítását ajándékozta az országnak. Évszázados keserűségek borongó felhőjét, mint a hegy ormán ülő köd lusta tömegét a fényes napsugár, úgy ütte szét egyszerre ez a ragyogó királyi kegy, mely megmondja a magyarnak, hogy királya megérti hű népének szíve dobbanását s nagy lelke igaz atyai szeretettel hajlik érette és trónjáért élni-halni kész hívei felé.

Jön a király!

A székesfőváros polgársága forró szeretettel, igaz lelkesedéssel várja.

Fényes ünnepi dísz az utcákon s a szívek mélyéből fakadó hála és lelkesedés hangos üdvözlőgála fogadja őt és megérezni abból atyai szíve, hogy sehol a világon annyi szeretettel, olyan őszinte lelkesedéssel nem várják őt, mint várja és fogadja hű magyar népe.

Hozza Isten!

A városok társadalma.

Budapest, április 30.

Ehen Gyula országgyűlési képviselő régebben Szombathelynek, ennek a virágzó dunántúli városunknak volt a polgármestere. A magyar képviselőháznak kevés olyan tagja van, aki nagyobb város éléről került volna a törvényhozás padjaira. Az a kevés, aki van is, vagy uszik az árral a napi politika sekély vizein, vagy hallgat és szavaz szóvalatlanul. Ehen Gyula dicséretre méltó kivétel. Könyveiben, amelyek tartalmát alább fejtegetni akarjuk, kiváló társadalmi érzékről teszen tanúságot s bennük nagy horderejű társadalmi kérdések iránt igyekszik a közvélemény figyelmét és érdeklődését fölkeltetni.

A 67-es kiegyezés óta Magyarországon a városfejlesztésnek egyetlen tárgya volt: Budapest. Ez szívta föl a vidék vérét és erőit, a törvényhozás évtizedeken keresztül számtalan milliót költött annak a nemzeti szükségletünknek és hiúságunknak kielégítésére, hogy itt a Duna partján európai szabású világvárosa legyen a magyar nemzetnek. Hiába panaszkodott, hiába rimánkodott a vidék: a magyar politika majdnem három évtized óta mindent mereven központosított ide Budapestre.

Néhány év óta azonban más szellő fujdogál. Amióta az agráriusok kiadták a *decentralizáció* jelszavát, azóta mind jobban hallgatnak azokra, akik *vidéki gócpontok* fejlesztését és erősítését tanácsolják a magyar politikának.

Az évtizedeken át tartott merev központosítás szomorú következményei most jelentkeznek. Hol itt, hol ott robban föl az elégtelenség azokon a pontokon, amelyeket következetesen elhanyagoltunk. A falvakon lázadzik a parasztnép, a városokon különösen a kisipar sínylette meg az új idők járását; a kisiparosok tagjaiból szerveződik az elégtelenség tábora.

Valamely vidék gazdagságának és műveltségének kifejezője az a város, amelyet az illető országrész központjának kell tekintenünk. Kassát századok óta «a Felvidék fővárosa» nével tisztelik; Szeged és Debrecen az Alföld metropolisai; az alsó végeken Temesvár és Brassó, a Dunántul Győr, Pécs és Szombathely, a Felvidéken Pozsony, Nyitra és Sátoralja-Ujhely az olyan gyűjtőmedencék, ahol a magyarság gazdasági és kulturális ereje vidéki gócpontok megteremtése által bevehetetlen várakat teremthet magának.

Ehen Gyula tavaly megjelentetett könyvében a vidéki gócpontok fontosságára hívta fel az országos közfigyelmet. Még fontosabb azonban az a műve, amelyben most a vidéki városok társadalmába vet éles szemmel bepillantást. A társadalom különböző osztályai a városokon tagozódnak ki legtisztábban. Itt folyik az osztályharc, a különböző érdekkörök versengése, amely bizonyos határig nemcsak hogy nem veszedelmes, hanem egyenesen kívánatos. Mert a felsőbb osztályok harca által terelődik a közfigyelem és az érdeklődés az alsóbb rétegekre.

Ehen Gyula könyvének az a legérdekesebb és legértékesebb része, amelyben az alsóbb osztályokkal szemben követendő szociálpolitikát fejtegeti. A kisiparosoknak szervezetekbe tömörítését, munkáslakások építését és sok olyan feladatot tűz ki, amelyről eddig nagyon keveset beszéltek Magyarországon.

Legfontosabb tanulság pedig e könyvből nekünk az, hogy abban az országban, melyben a társadalmi bajok rohamosan a nyakunkra törnyosulnak, immár akadnak bátor és okos férfiak, akik a megoldás művén fáradoznak.

Budapest, április 30.

A képviselőház összehívása. Egy bécsi lap értesülése szerint a magyar képviselőházat a jövő hét végére királyi kéziratral újból összehívják. A képviselőház az alelnökök, jegyzők és bizottságok megválasztása után megalakítja a delegációt és a kvóta-küldöttséget s törvényjavaslatokat egyelőre nem tárgyal. A delegációt május 16-ikára hívják össze.

Ujtások az államvasutaknál. A forgalom helyreállott a m. kir. államvasutak vonalain s ezzel teljesen megszűnt az ok, melyért a vasutasokat mozgósították. Kedden mult egy hete jelent meg a király parancsa, amely az összes vasuti alkalmazottakat mozgósította és ezzel katonai fegyelem alá helyezte. Mint jelentik, ma ment szét a hadügyminiszter rendelete az összes hadkiegészítő kerületi parancsnokságokhoz, amely a vasutasok demobilizációját elrendeli. Ezzel a vasutasok mozgósítása, amely amugy is csak részben volt végrehajtva, véget ér és a teljesen normális szolgálat helyre van állítva. Huszonnégy óra leforgása alatt eltűnnek az utolsó egyenruhák is a vasuti alkalmazottakról és semmi sem fog többé arra emlékeztetni, hogy Magyarországon öt napig nem közlekedtek vonatok. Félhivatalosan jelentik, hogy az államvasuti munkások számára *nyugdíjtörvényjavaslat* készült a kereskedelmi miniszteriumban. A vasuti munkások eddig semmi nyugdíjban nem részesültek s hogy nyugdíjat ne követelhesse: nem is tekintették őket véglegesen alkalmazottaknak. A most elkészült törvényjavaslat segíteni fog mind a két hiányon: véglegesíti a vasuti munkásokat s nyugdíjat is biztosít nekik. A kereskedelmi miniszternek egy másik reformterve a *vasuti távirószolgálatra* vonatkozik. A minapi sztrájk tapasztalatai ugyanis arra bírják a kormányt, hogy vagy teljesen kiveszi a távirószolgálatot a vasuti alkalmazottak kezéből, vagy pedig szigorú törvényhozási intézkedéssel gondoskodik arról, hogy a vasuti távirót másra, mint a szolgálat érdekében való táviratközvetítésre ne használhassák.

A jegyzői munkálatok korlátozása. A közelmúlt napokban az ország ügyvédi és közjegyzői kamaráinak küldöttei keresték fel a kormányt és a községi és körjegyzők munkáikodásának korlátozását kérték a tárgyalásra kerülő fizetésrendezési törvényjavaslat kapcsolatban. Ugy a miniszterelnök, mint pedig az igazságügyminiszter már akkor kijelentették a náluk járt küldöttségnek, hogy a méltányos és jogos kérelemnek igyekezni fognak eleget tenni, de egyúttal hangsúlyozták, hogy a magánmunkálatok korlátozásánál nem hagyható figyelmen kívül a nép érdeke, amely szoros kapcsolatban van a közvetlen közelben kapható jegyzői közreműködéssel. Mint most értesülünk, a belügyminiszterium már el is készítette a kilitásba helyezett korlátozó rendeletet, amely tüzetesen megjelöli a jegyzők által végezhető magánmunkálatokat. A miniszteri rendelet a községi és körjegyzők fizetésrendezési törvényjavaslat törvényerőre emelkedésével lép életbe.

Budapestre Rákóczit!

Budapest, április 30.

(K.) Ő felségének, a magyar királynak bölcsességéről fényesen tanuskodó fejedelmi ténye, melylyel II. Rákóczi Ferencnek, a legnagyobb szabadsághősnek, a magyar faj véreből való utolsó fejedelmünknek szentelt hamvait Magyarországra visszahozatja: az egész magyar nemzet osztatlan lelkesedését idézte elő.

Egész magyar nemzet alatt értve azokat, akik szívvel-lélekkel, erkölccsel teljesen beforrottak a nemzet testébe.

Mert vannak, fájdalom, elég számosan olyanok, kiknek nem tetszik az, ha király és nemzet a békülés és szeretetteljes egyetértés útjára lép.

Ezeknek az tetszenék, ha a magyar nemzet az ő uralkodó-házával állandó félreértésben, bizalmatlanságban állana, hogy végül azután ők a zavarosban halázhassanak.

Ezek antindinasztikusok. De nem azért, hogy a magyar nemzet erejét, egységét, jövőjét védjék. Ellenkezőleg! Hogy aláássák a magyar állam tekintélyét, fennállását.

Ezeknek az antindinasztikus elemeknek nem tetszik Rákóczi Ferenc halhatatlan nagy alakja sem. Mivelhogy ő nem volt a mai értelemben — «liberális.» Sőt még merkantilistának se vallotta magát. Sőt még a börszen se játszott. A Vázsonyi-féle Demokrata Körnek sem volt tagja. Éppen az fáj nekik, hogy miért volt Rákóczi oly nagy uradalomnak birtokosa, mikor abban a sok vármegyében az ő őseik is lehettek volna földbirtokosok. Ők legalább a szabadságharcban nem vesztek volna el mindenüket: ahhoz állottak volna, aki győzött volna.

A dinasztia biztonságának, Rákóczi emlékének és a nemzet jövőjének ellenségei azok, akik mostanában különösen sűrűn adnak életjelt magukról.

Kik ezek és miket csinálnak?

Ime:

Sándor Pál Kolozsvárott indítványozza, hogy Rákóczi hamvait ne Budapestre, hanem Kolozsvárra vigyék.

Mindenhová, csak ne Budapestre, az ország szívébe.

Nem akarják, hogy a budapesti magyarságnak legyen oly szentelt sírja, a hazafiság tüzeinek oly gyújtópontja, hol király és nemzet egymással ölelkezve, találkozhatnak együtt.

Budapestben is együtt voltak a merkantilis liberálisok Rákóczi hamvainak hazaszállítása ügyében.

Ott volt a fővárosi társaságok vezetői közül: Ehrlich Manó, Gelléri Mór, Falk Miksa, Heltai Ferenc, Fenyvesi Adolf, Eulenberg Sallamon, Sándor Pál és társai.

Ez a díszes cég azonban még a főváros kivilágítását sem akarta. A leghidegebb hangon, minden lelkesedés nélkül beszéltek Rákócziról és a királyról. Vázsonyiék el se jöttek az értekezletre: ők még ellene is szólottak volna.

Hiszen a Vázsonyi-féle demokrata-pártnak néhány megbízottja cselekedte azt, hogy a *vasutasok sztrájkja nem május hónapban tört ki, mint ahogy tervezték, hanem a Rákócziról szóló királyi kézirat napján.*

Ez azért történt, hogy királyunk e nemes fejedelmi tényét az újságoknak Budapestre rekedésével az ország ne vehesse tudomásul.

Tudomásunk van róla, hogy a sztrájk kitörését, vezetését kezdettől fogva a terézvárosi demokraták tartották kezökben, agyonütve így a jobbügühöz méltó királyi kéziratot.

Azonban hiába végzik ezek a merkantilisdemokrata-liberális elemek a magyar nemzet ellen anarchista munkájukat.

A királyt nagy örömmel fogadjuk, mi a törzsmagyarság. És akár tetszik Sándor Pálnak, Gelléri Mórnak, Vázsonyi Vilmosnak és társainak, akár nem:

Rákóczi szent porait Budapestre hozzuk!

A japán-orosz háború.

Budapest, április 30.

Nagyobb események a következő napokban várhatók, erre vall minden jel, mely a kelet-ázsiai harctéren a két harcoló fél között az utóbbi napokban felmerült.

Bizonyosra vehető, hogy a legközelebbi napokban döntő ütközés lesz a Jaluánál; harmincezer japán átkelt a folyón s huszezer pönteken fog átkelni. Bár a Jalu nagyon megáradt a folytonos esőzések következtében, a japánok mindent elkövetnek, hogy hadseregük másik részét is átszállítsák a folyón. Az oroszok sietve vonultak vissza a japánok elől, mert velük az ütközet sikerrel fel nem vehették volna.

Tengeri ütközet is várható a napokban. A japán hajóraj a vladivosztoki kikötőben mutatkozott s ismét elvonult s valószínűleg támadásra készül.

Jelentéseink a következők:

A Varjag és a Korejec menekültjei.

Szentpétervár, ápr. 30.

Ma délelőtt azok, akik a Varjag és Korejec nevű orosz hajók tisztjei és legénysége közül még életben

maradtak, ide érkeztek. Oriási közönség nagy lelkesedéssel fogadta őket. A tisztokat és a legénységet a téli palotában bemutatták a cárnak. Délután a városi házán ünnepes ülés volt, amelyen Szentpétervár városa üdvözlő iratot nyújtott át a visszatért katonáknak és ajándékokat osztott ki közöttük. A kishajó tisztjeit és legénységét hir szerint újból Kelet-ázsiaiba, a harctérre küldik, mert hiszen — úgy mondják — még a háború kitörése előtt és semleges kikötőben ütöttek rajtuk.

Szentpétervár, ápr. 30.

A Varjag és Korejec tengerészeinek ünnepes fogadása a népházban nyert befejezést, a hova a legénység a téli palotából, a tisztok pedig a városi házban rendezett ünnepéről mentek. A népházban az oldenburgi herceg és neje fogadták őket. A trónörökös nagyherceg is jelen volt. A népház színpadának díszeladása egy apoteozis végződéjéig tartott. A Varjagot és a Korejecet mutatta be, melyek felett két alak lebegett: Oroszország és a dicsőség. A díszeladást követő bankéten a polgármester és a nemesek marsalljs mondottak beszédeket.

Szentpétervár, április 30.

Varjag és Korejec tisztjei részére tegnap adott banketen Miklós cár a tisztkezhöz a következő beszédet intézte:

Ugyanazzal az elismeréssel adózom önöknek, amelyet épp most a legénységnek kifejeztem. A Varjagon és a Korejecen véghezvitt hőstetteket, amelyek a mi fegyvereinkre nézve oly dicsőséges jelentőségűek, a parancsnok és az összes tisztok méltó magatartásának tulajdonítom. Szívvel köszönöm önöknek, hogy kötelességüket becsülettel teljesítették. Ez eseménynek maradandó emléket óhajtván megörökíteni, elrendeltem, hogy az önök és a legénység részére érmekeket verjenek, hogy a későbbi nemzedékek emlékezzenek az oly dicsőséges fegyvertényre és épüljenek rajta. Teljes szívemből iszom az önök egészségére. Isten óvja meg mindnyájukat.

Idégenek az orosz hadseregben.

Szentpétervár, április 30.

A hivatalos lap közlése szerint néhány állam alattvalótól kérvények érkeztek be, hogy mint önkéntesek beléphessenek a kelet-ázsiai orosz hadseregbe. A cár azonban, tekintettel arra, hogy az egyén élete és ereje elsősorban saját hazájáé, nem tartja teljesíthetőnek az ilyen kérelmeket.

Vladivosztozk előtt.

Páris, ápr. 30.

Pétervárról táviratozzák, hogy egy japán flotta Vladivosztozk előtt mutatkozott. Vladivosztozkban támadást várnak.

„Miss Hobbs.”

Sokféle kosztosa van az Uristennek — szoktuk mondani. Mért ne lehetne olyan is, amelyet Jerome-Klapka Jeromos ur, a Nemzeti Színház legújabb fölfedezettje fest Miss Henrietta Hobbs alakjában. E hölgy nem aggszú, hanem csak ellensége a férfiaknak, tehát egy — *mysandros* vagy *mysandra* (mért ne csinálnánk rá rossz idegen szót, mikor a rossz magyar szavakat hivatalból gyártják a nyelvész-mesteremberek.) Állítólag azért, mert apját a derék Hobbs tábornokot megskalpózták az indiánok, anyját — leütötte a hajókötél vagy mosónő volt s éjjeli munkában meghült és hamarosan meghalt. Szóval Miss Hobbsnak, akinek a darab szerint ragyogó szemei és szilárd elvei vannak, igen kevés oka van arra, hogy a férfiakat gyűlölje és csupa szörnyetegnek tartsa, minden családi boldogságot fel akarjon dúlni, házastársakat szétválasztani, mátkapárokat szétugratni s egy-külön tébolydát tölteni meg csupa férfi-gyűlölő hölgygyel.

Előre látható és szinte nem is érdekel, miként vallanak elvei kudarcot s mint hull karjaiba a legelső férfinak, ki érdemesnek tartja arra, hogy foglalkozzék vele. E férfi megjön a távol Keletről Kingsearl Edward ur személyében és Caesar-ként venit, vidit, vicit, mert hiszen Amor omnia vincit. Isten veletek, aggszúzi elvek, jőjj, édes házasság.

Mikor az első felvonásban egy fiatal hölgy

szájából azt halljuk, hogy férfigyűlölő, tudjuk, hogy két óra leforgása alatt férfikedvelő lesz — de az eddig vezető ut legyen érdekes, ha már a végfeljelenés nem is az. Miként csinálja meg ezt a szerző, az kelthet még némi érdeket.

Miss Hobbs éppen abban jár, hogy Kingsearl Percival urtól elszakítsa bájos fiatal nejét, Bettyt. Alkalom erre az, hogy a fiatal házások éppen Miss Hobbs miatt összepöröltek s Percival, talán enyelgésből, talán kissé fölfortyanva, kissé fültölvön legyinté kis feleségcskéjét. Ime a férfiak türhetlen zarnoksága. Miss Hobbs rögtön elhurecolja Bettyt az ő szanatóriumába, melyet ilyen elszakított vagy elszakítandó párok női felei számára rendezett be s ott oly drákói szigorral tart rendet, hogy Betty nagyénjének, Abbey Susannak is a sövény alatt kell bemászni, hogy a ketrecbe bejuthasson s közben lehasad szoknyája is. Ez aggszú vizsont a szétszakított párokat akarja visszszabaronálni s becsépezi a szanatóriumba az elhagyott férjet és kitiltott vőlegényt is. Ide jön később Kingsearl Edward ur is, kit Miss Hobbs Kingsearl Percivalnak hitt s kinek ő szobalányul adván ki magát, légyottot ad saját házában, csak azért, hogy Bettynek az idegen nő lábai előtt turbékoló férj hűtlenségét kézzel foghatólag demonstrálja. Edward tudja, hogy Miss Hobbs rejlik a szobalány álarca alatt, de megteszi azt a szívességet, hogy Miss Hobbs «rendszere» szerint udvarol neki, azaz letérdel előtte, mit ugyan angol gavallérok szobalányok előtt sohase tesznek meg, de még magyar gavallérok sem), de Hobbs kisasz-

szony felsül, mert hiszen Betty sohase látta a névrokon és volt iskolatárs Kingsearl Edwardot s férjének elismerni nem hajlandó. Ugy Betty, mint Villicent kisasszony, elmenekülnek a Hobbs-féle szanatóriumból és sorsuk nem is érdekel, mert most előtérbe lép Edward és Hobbs kisasszony ügye. Miként hódítja meg Edward az ő Henriettáját, ez a kérdés.

Henrietta azon ürügy alatt jő Edward yachtjára, hogy a kertjében elvesztett jegyzőkönyvecskéjét visszaadja neki. Angol hölgyek ugyan ezt postán szokták elküldeni, vagy legfeljebb inas útján, de Miss Hobbs külön és maga megy a gyűlölő férfiak után. («Ez a kis lány olyan kis lány, maga jár a legény után» — mondja a magyar népdal.) Edward és barátja, Jessop ur (a vőlegény) s ennek menyasszonya, Miss Willicent összeesküsznek Henrietta ellen, hogy magára hagyják Edwarddal, ki aztán olyan «Makrancos hölgy»-féle gyógy móddal akarja kigyógyítani, elhíttetvén vele, hogy most egy-két napig a ködben bolyonganak a tengeren s ha enni akar Miss Hobbs, magának kell a cotelettest megsütnie s a kávé megfőznie. E gyógy mód csodás hatású lesz Miss Hobbsra, mert Edward nyers bánásmódja imponál neki. Már-már azt hisszük, hogy a kávéfőzés után rögtön a paphoz mennek, azonban még csak esti kilenc óra s így még egy felvonást ki kell huzni tizig. Miss Hobbs tehát átadja Edwardnak a tárcát s abban egy fogadás van bejegyezve, hogy Edward egy hónap alatt megcsókolja Miss Hobbsot. S miután a yachtos, ködös csalódásnak

Vladivoszto, ápr. 30.

Ma reggel a 10 hadihajóból és 6 torpedóból álló japán flottát teljes gözzel Askold mellett látták elhaladni. A japán hajóraj Vladivoszto felé vette útját.

A Jalunál.

London, április 30.

A mai reggeli lapok szöuli táviratot közölnek, amely hírül adja, hogy szerdán és csütörtökön 30.000 főnyi japán sereg átlépte a Jalu-folyót. Valószínű, hogy a haderő maradéka, 20.000 ember, pénteken kel át a Jalun, mert a pontonhidak készek. Az orosz csapatok visszavonultak, minthogy csekélyebb számuknál fogva amúgy sem akadályozhatták volna meg az átkelést.

A japán flotta magatartása.

Liaojang, április 30.

A japán hajóhadat a Csienliencseng ellen intézett támadás óta nem látták s újabb előnyomulás sem készül a japánok részéről. A legutolsó két napon Vicsuval szemközt két szigetet szállottak meg és a szárazfölddel pontonokon összeköttetést létesítettek. Eddigél a japánok nem kísérelték meg a csatornán át való kelést a partra s Vicsutól északra nem mutatkoztak. Az orosz haderő lövöldözött a szigetekre, amelyeket a japánok megszállottak. A japánok viszonzózták a tüzet s 18 katonát megöltek. Erre az orosz csapat visszavonult.

TÁVIRATOK.

Német-hollandi gabonaszereződés.

Pétzvár, április 30. Kokovzev pénzügyminiszter tegnap fogadta a kikötővárosok tőzsde-bizottságának képviselőit, akik itt a német-hollandi gabonaszereződés tárgyalására egybegyűltek. A miniszter utalt a kérdés fontosságára, de kijelentette, hogy egy rossz egyezség jobb, mint egy jó per. Egy szerződés azonban csak akkor fogadható el, ha mind a két fél érdekeit számba veszik. A megegyezés elérésére a legjobb ut a kölcsönös engedelmények útja. A tőzsde-bizottság képviselői ne hagyják figyelmen kívül ezeket a gyakorlati szempontokat ama konferencia tárgyalásainál, amelynek egybehívását jogosan követelik.

A hererók.

Berlin, ápr. 30. A birodalmi gyűlésben pártkülönbség nélkül az a kívánság nyilvánul, hogy a délnyugat-afrikai települőknek kártérítési igényeiről szóló törvényjavaslatot a birodalmi kormány korlátozás nélkül szavaztassa meg, vagy pedig halasztassa el a javaslat harmadik olvasását akkoráig, amikor a

vége, Miss Hobbs szabad és a cotelettesk élvezése nélkül megy el gunyosan, de mar szerelmesen Edwardba.

Ha még egy negyedórát sütkérik a cotelettest, a házasság is megsült volna, így azonban csak Edward sült fel látszólag. De azért nem kell megijednünk: a «Nyolcadik pont»-beli tárcába irt fogadás is megnyeretik a 4-ik felvonásban. Edward bucsuzni jó Percivalékhoz, hova Miss Hobbs is hivatalos ebédre. Az egész társaság tapintatosan magára hagyja a két fiatal s ezek megértik egymást és Miss Hobbs maga csókolja meg a visszatérő társaság előtt — völegényét. Egy amerikai elv szerint a veszekedő házassokat össze kell csukni egy szobába s nem adni nekik több tányért és több evőeszközt, poharat és kényelmi butort — egyenél. Miss Hobbs ez elv szerint gyógyul meg nem létező hőbortjából s a közönség is örül, hogy hazamehet.

A címszerépet Lánzy Ilka játssza, a párisi elegáns hölgyek személyesítője: partnerét Császár, a másik Kingsearit és nejét Dezső József és D. Ligeti Juliska, a mátkapárt Várdi Aranka és Rózsahegyí, a összebörönáló aggszüzet Rákosi Szidi. Szerző Jerome-Klapka ur állítólag Klapka tábornok fia, voltaképpen azonban csak keresztfia, tehát ránk magyarokra nézve érdekes ember. Az fordítást (ugy látszik németből) Molnár Ferenc végezte, sajnos! nem a legmondosabbban. («Kávémagok» — «kávészemek» helyett, kávét «örölni» — «darálni» helyett, stb.) Egy kis magyaros átsimítás nem ártana. k. g.

hererók lázadása által kárvallott települők küldöttsége Berlinbe érkezik.

Berlin, ápr. 30. A hererók ellen induló csapat, mely 20 tisztből és 114 közlegényből áll, ma utazott el Hamburgba, ahol hajóra fog szállani.

TÁRSADALOM.

Az ifjuság társadalmi nevelése. A Magyar Gazdaszövetség által rendezett szociális előadások sorozata a mai szombati estén véget ér.

Tegnap Rubinek Gyula országgyűlési képviselő és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára fejtegette a vámpolitika jelentőségét szociális tekintetben. Rubinek a vámpolitikára vonatkozó műveivel nevet és elismerést szerzett magának a gazdaközönség sorain tul is. Ennek jogosultságát igazolta tegnapi előadásával is, amelynek lényege abban csucosodott ki, hogy a gazdasági életben, tehát a vámpolitikánál is a szociális érdek és a nemzeti követelmények egymásra módosítólag kell, hogy hassanak és kielégítsék egymást. Magas, átgondolt és évek munkájáról tanuskodó előadása azt a hatást keltette a hallgatóságra, hogy itt új, de nagyon fontos érdekekről van szó, amelyeknek sikeres megoldásához csakis avatott kézzel szabad nyulni. Fáy Gyula, az Országos Munkás- és Cselédségpénztár igazgatója intézetének szervezését, működését vázolta sok szeretettel, a részletekig menő gondossággal és azzal a melegséggel, mely a szociális munka sikerének első feladata.

A mai napon Nagy Emil, fiatal, fővárosi ügyvéd, kinek az agrárkérdésről már elismerést arató cikkei jelentek meg, fog beszélni a magyar szocialisták programjáról. Azután pedig gróf Mailáth József fejtegetve mintegy válaszul a társadalmi fejlődés irányait, bővebben kiterjeszkedik a szociális érdek fejlesztésének fontosságára is. A két utolsó előadásról még lesz szó lapunk hasábjain. Ez alkalommal csak annyit akarunk kiemelni, hogy a mi véleményünk szerint a Magyar Gazdaszövetség vállalkozása, amely sokak szemében merésznek tűnt fel, sikert aratott. Közelebb hozta az ifjuságot, azokat, akikből a jövő törvényhozói, tisztviselői szóval társadalmi tekintélyei fognak kikerülni a Szövetség céljaival, megbarátkoztatta a szociális reformokkal és bizonyos tekintetben irányt is mutatott nekik.

A mutatkozó és fokozódó érdeklődés bizonyítéka annak, hogy a mag termékeny talajra talált s remélni lehet, hogy a később rendezendő hasonló előadásoknak még számosabb és nem kevésbé értékes közönsége leend. Kötelességünk azonban megjegyezni, hogy azok, akik ezen előadásoknál előadóként szerepeltek, nem tudósok, hanem a gyakorlati élet emberei, olyanok, akik a szociális javítások tekintetében már eddig is igen jelentékeny sikerekre hivatkozhatnak. Éppen azért annak, amit elmondottak, nagyobb súlya van, mintha egyszerűen elméleti emberek véleményét foglalná magában a javítás módjaira nézve.

A Magyar Gazdaszövetség küzdte a szociális reformok zászlaját. A hozzá csatlakozó elemek a hitel, fogyasztási, biztosító és egyéb szövetkezetek alapítása és felvirágoztatása körül kifejtettebb munkáikkal bizonyítékát adták annak, hogy nem csupán irni és beszélni, hanem alkotni is tudnak. A magyar nemzet tehát bátran kísérheti rokonszenvenvel törekvéseiket és ha kötelességének tudatára ébred a társadalom, akkor meg fogja adni azt a támogatást, amely nélkül igazi, eredményes munkát végezni nehéz, sőt sokszor lehetetlen.

INNEN-ONNAN.

A Jakabok.*

Ha itt vagy ott
A csendes, jó nép lázt kapott,
Ha apprehenzió ül orrán
S néz mindenkit nagy mogorván,
Ha szólván, így szól: «terhemem
Ideje már könnyitenem,

* Az «Üstökös» vasárnapi számából.

Szerk.

S munkába addig nem fogok,
Mig így tart ez az állapot»,
Mindjárt ott van száz s száz Jakab,
Mert ilyen mindenütt akad,
Es nem azt kérdi: mi bajod?
Hátha jót tanácsolhatok!
Nem azt kérdi, hanem vonitva
A jámbor népet még uszítja;
Es a láz ellen, a hamis,
Bár tudna orvossgot is,
Nem azt ád, jó atyafi, értsd meg,
Hancum pusztító, csalfa mérget,
S legyen bárhol ily állapot:
Ott teremnek a Jakabok.
Es hát a jámbor emberek
Felzudulása megered:
Van lárma, zaj, vétkes kihágás,
Rendtelenség, vad kiabálás;
Van aki füttykést is ragad:
«Üssük a zsidót, urakat!»
Van, akinek eljár a nyelve,
S ül oszt' azért busan hűselve,
Van, aki a nagy hecc miatt
Minden kenyér nélkül marad,
De ha! van olyan is bizony,
Kit nem riaszt a vér-iszony,
S kaszát, nyársat meg mit ragadva,
Már tüni is bátran szaladna,
Ha — mint Eleden a minap —
A ráheccelt nép felriad.
Es jaj neki! Zsándár golyója
Elöl őt senki meg nem ójja,
Es harminc menten ott marad,
Es mint mondják: a fűbe harap!
De bármint vizsgálják: ki hát,
Ki a golyónak így kiállt?
Mind csupa jámbor emberek,
Mást ott találni nem lehet.
Milyen furcsa egy állapot:
Hát hol vannak a Jakabok?

Örmester ur hordár.

Furcsa képe van még most is a pályaudvaroknak. A mozgósított vasutasok katonaruhában szolgálnak, még a hordárok egy része is. A nyugoti pályaudvaron történt meg az a mulatságos história ebben a felfordult állapotban:

A Szeged felől érkezett vonatról két baka érkezik meg. Mindkettő nagy csomagot hoz magával. Mikor a kupéba! kiszállnak, egy örmester közeledik feléjük. A két baka haptákba vágja magát és illedelmesen szalutál.

Az örmester előkelő hanyagsággal visszaszalutál, majd a katonák csomagjait felé nyul. A hadfiak azt hitték, hogy az örmesternek hivatalos kötelessége a csomagokat megvizsgálni s szó nélkül átadták neki a pakkokat. Az egyik fel is világoztotta:

— Kérem, csak ruha van benne!

— Akkor felelj, mikor kérdezek, marha! — gormbáskodik az örmester.

— Csak nem gondolja örmester ur, hogy dinamitot pakkoltunk a csomagokba?

— Ne karatylj, pupák. Ki a fene kíváncsi rá, hogy mi van a csomagokban!

Azzal tovább ment a csomagokkal a kijárat felé. A két baka szó nélkül követte.

Mikor kiérnek az ajtón, kérdi az örmester a közlegényektől:

— Hát aztán meddig cipeljem még ezeket a csomagokat?

— Azt az örmester ur jobban tudja.

— Honnan tudjam, ha nem ugattok?

— Hát nem akarja örmester ur megvizsgálni a csomagokat?

— Mi a menydörgös menykőnek? Nem vagyok én detektív.

— Hát akkor miért vette el tőlünk a csomagokat?

— Mert hordár vagyok, marhák!

Kedélyes párbeszéd.

A vasuti kupében két hölgy ült egymással szemben.
— Hova utazik Nagysád? — kezdé a beszélgetést egyik.

— Szombathelyre.
 — Ugy? Van ott tán ismerőse?
 — Nagyon sok.
 — Tán ott tetszik lakni?
 — Oh, nem.
 — Hát?
 — Színész nő vagyok. Az ottani társulat egyik énekesnője.
 — Valóban, örvendek.
 — Részemről nagysád.
 — Tetszik ott többeket ismerni?
 — Oh igen. Sokakat!
 — Például?
 — Nehéz volna felsorolni.
 — A Maklász Gidát tetszik ismerni?
 — Az én Gida barátomat, hogyan? — felelt kacagva a színész nő.
 — Önnek barátja?
 — Barátom! De mondhatom nagysád, hogy egy valóságos pávián majom.
 — Ne mondja?
 — Van okom rá mondani! Egy hétfő udvarolt nekem mint nőlen ember. Azután tudtam meg, hogy van felesége.
 — Nagyszerű, hahaha!
 — Még pedig azt mondják, hogy nagyon csunya és vén. Az az egy előnye, hogy gazdag.
 — Es kegyed elfogadta az udvarlását?
 — Hogyne! Megesküdött az imposztor, hogy gyűlöli a feleségét.
 — Ah a gazember!
 — Hát ismeri nagysád?
 — Hogyne!
 — Hát kihez legyen szerencsém?
 — En vagyok a felesége! . . .

Mire jó a bekecs nyáron?

Olyan erősen tűzött le a nap a szegedi piacra, hogy ezt a pompás tavaszi időt akár a déli vidékekre vonult sáppadt emberek is megirigyelhetnék tőlünk. A korzón egész nyári ancgokban járkáltak a sétálók. Csúpn egy öreg magyar nem látszott meg, hogy élvezze a pompás időt. A szóban forgó tanyai polgártárs ugyanis ott döngött a korzón és az arcáról csurgott az izzadság, mivelhogy olyan vastag bekecsot húzott föl az öreg, hogy még csikorgó téiben is melege lenne benne az embernek. A tanyai szomszédjával találkozott a magyar a korzón. Tudniillik mind a ketten az adó miatt jöttek be a városba és még volt egy kis idejük, hát gondolták, hogy szétnéznek a sok uri nép között.
 — Nini, hát kend is itt van? — szól az egyik.
 — Egészen itt vagyok.
 — De kenden még téli bekecs van.
 — Az hát. Ez dukál ilyenkor.
 — Mögbolondult kee'. Hájszen azt télen hordják.
 — A bolondok télen. De az okosak nyáron.
 — Hát oszt mié, no?
 — Mer ez jó vastag, oszt nem engedi az embör testihön azt a fene forró napsugárt.

Előfizetési fölhívás!

1904. évi május hó 1-ével új előfizetést nyitunk a *Magyarságra*, miért is kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végén lejár, hogy az előfizetés megújításáról mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Lakhelyüket változtató t. előfizetőinket pedig az új lakhely bejelentésére kérjük.

T. előfizetőinknek ezentúl is megküldjük vasárnaponkénti rendes heti szépirodalmi mellékletünket a

Magyar Családot,

mely hivatva van szórakoztató és tanulságos elbeszéléseivel és költeményeivel e lap közönségét még szívélyesebb összeköttetésbe hozni kedvelt lapjával.

Kedvezményes előfizetési áron küldjük t. előfizetőinknek az

Urambátyám

egyetlen magyar társadalmi élelapot, melyet t. előfizetőink 4 korona helyett 3 korona negyed évi előfizetési díjért kapnak és a

Budapesti Bazár

magas irodalmi színvonalu, dus tartalmu, legolcsóbb magyar modern divatlapot 1.50 K helyett 1.30 K negyedévi előfizetési díj mellett.

A «Magyarság» előfizetési árai:

Helyben:		Vidékre:	
Egy óra	1.— K.	Egy óra	1.20 K.
Negyedévre	3.— «	Negyedévre	3.60 «
Félévre	6.— «	Félévre	7.— «
Egész évre	12.— «	Egész évre	14.— «

Az *Urambátyámra* és a *Budapesti Bazárra* előfizetni a *Magyarság* postautalványán is lehet. Mutatványszámot megismerés céljából kívánatra készséggel küldünk.

Kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek a lap elkésve érkezik vagy rendetlenül kézbesítettik, bennünket értesíteni sziveskedjenek, hogy megfelelően intézkedhessünk.

Tisztelettel
 a «Magyarság» kiadóhivatala

NAPIHIREK.

Budapest, április 30.

— (A «Magyar Család»), a *Magyarság* politikai napilap rendes heti szépirodalmi melléklete — melyet csak előfizetőink kaphatnak meg — ma a következő tartalommal jelent meg:

Közlemények:

Az első vihar. Irta: Prém József.
 Kereslek. (Vers.) Irta: Zemléni Árpád.
 Az orvos szava dönt. Irta: A. W. Erlepp.
 Hogyha te nem volnál. (Vers.) Irta: Pósa Lajos.
 Cecile. Irta: Edmond Haraucourt.
 Valamikor réges-régen. (Vers.) Irta: Horváth Elemér.
 Innen-Onnan.

Képünk:

A kis vásárló.
 — (Időjárás.) Nyugat- és Közép-Európát magas, Európa északi felét pedig alacsony nyomás borítja. Európa időjárása enyhe, eső kevés mennyiségben és az is csak inkább Németországban fordult elő.
 Hazánkban az idő tulnyomóan száraz volt és a hőmérséklet is emelkedőben van.
 Jólát:
 Enyhe és tulnyomóan száraz idő várható, itt-ott zivataros esőkkel.
 Hőmérséklet: + 18.2 C. fok.

— (A király érkezése) A királyt, aki 2-án érkezik a fővárosba, a pályaudvaron a főpolgármesteren és a törvényhatósági bizottsági tagokon kívül a kormány összes tagjai, a zászlós-urak és a legfőbb hatóságok fejei fogadják, akik mellett az országgyűlés mindkét házának tagjai impozáns számban fognak megjelenni, hogy ezzel is kifejezést adjanak az uralkodó iránt érzett hálájuknak azért a nemes elhatározásáért, amelylyel Rákóczi hamvainak hazaszállítását kezdeményezte.

A székesfőváros kertészetének virágkiállítását, melyet a Képzőművészeti Társulattal együttesen rendez a városligeti Műcsarnokban és a Műcsarnokot környező parkban, a király május 3-án délelőtt tízenegy órakor személyesen fogja megnyitni. A kiállítás a királyt fogadni fogják: Berzeviczy Albert kultuszminiszter, a székesfőváros részéről Márkus József főpolgármester, Halmos János polgármester és a tanács, a Képzőművészeti Tanács igazgatósága és választmányja. A megnyitő ünnepségen az urak frakkban, fehér nyakkendővel, a hölgyek pedig világos utcai ruhában jelennek meg. A társulat tagjainak tagsági jegyei a megnyitő ünnepségre, valamint a kiállítás egész tartamára érvényesek. A nagyközönség a megnyitás után, mint rendesen, egy korona belépődíj mellett látogathatja a kiállítást egész napon át, az összes kedvezményes áru jegyek azonban csak délelőtt lesznek érvényesek.

— (A tábori püspök Budapesten) Dr. Belopotoczky Kálmán v. b. t. tanácsos tábori püspök esütörtökön, május 5-én Bécsből Budapestre érkezik. Ittléte alatt a hadapródiskola növendékeinek kiosztja a bérmlás szentségét és megtekinti a XVI. és XVII. számú helyőrségi kórházakat. A tábori püspök 3-4 napot tölt fővárosunkban és a központi papnevelő intézetben fog lakni.

— (Loubet elnök bucsuja az olasz királytól.) Nápolyból jelentik: Loubet elnök az olasz királytól a Marseillaisen rendkívül szívélyesen bucsuzott el, megölelve és megcsókolva az elnököt. Ezután az elnök elbucsuzott a turini gróftól, a génuai hercegtől és a kiséréttől.

— (Vilmos császár a csehországi hadgyakorlatokon.) A Csehországban az idén megtartandó császárgyakorlatokra Vilmos császáron kívül több más fejedelmi személyiség is oda érkezik. Vilmos császár hír szerint a hadgyakorlatokról Prágán át fog Németországba visszatérni.

— (A Bazilika megnyitása.) A szent István-templom építésének vezetősége bejelentette, hogy a templom csak a jövő év tavaszán lesz készen. A templomépítésre felügyelő bizottság ülést tartott, amelyen tudomásul vette a bejelentést és elhatározta, hogy a szent István-templomot 1905 június 8-án, a koronázás évfordulójának napján nyitja meg.

— (Vizrebocsátott hadihajó.) Triesztből táviratozzák, hogy a Frigyes főherceg hadihajó vizrebocsátása program szerint ment végbe. A St. Andrea előtt állott fel a Polából érkezett hajóraj, a partokon óriási közönség gyülekezett, a tribünök tömve voltak, a keresztanya számára pompás emelvényt róttak össze, amelyen Izabella főhercegnő, Frigyes főhercegen és leányain kívül Mária Henrietta és Gabriella Mária Terézia főhercegnők is megjelentek. Ott volt a tábornoki, diplomáciai kar, a hatóságok vezetői. Tizedfél órakor ágyudörgés és katonazene hangjai mellett siklott a Frigyes főherceg hadihajó a habokba. Báró Spaun admirális a szertartás előtt üdvözlő beszédet intézett Izabella főhercegnőhöz s a keresztanya válasza után megtörtént a vizrebocsátás.

— (Az élesdi forradalom.) Nagyváradi tudósítónk jelenti: Az élesdi véres vasárnap előzményeit most már lassankint teljesen megvilágítja a vizsgálat. Kiderülnek azok az okok, ami miatt vérbe fordult az élesdi szervezkedő gyűlés. A főszerepet a vasuti sztrájk játszotta, amely miatt az élesdi szociálisták nem kapták meg a budapesti központ intő és figyelmeztető levelét. Az Élesden és környékén lakó szociálista bizalmi férfiak ugyanis felküldték a szociálista pártvezetőségnek Kossuth Ferenc egy levelét, amelyben Kossuth felszólítja a szociálistákat, hogy menjenek el a függetlenségi gyűlésre s hallgassák meg dr. Kerekes pártelnök beszédét. A szociálista pártvezetőség erre megírta liveinek, hogy ne menjenek el a gyűlésre, mert a szociálisták csak oly összejövetelekre fogadhatnak el meghívót, melyen pártkülönbség nélkül mindenki beszélhet. A szociálista pártvezetőségnek ez a levele a vasuti sztrájk következtében csak most, a gyászos eset után érkezett Élesdre. A szociálisták pedig afölötti elkésredésükben, hogy körülbelül tizenöt kérelmüket a szolgabíró elutasította, a függetlenségi gyűlésre megengedte a gyülekezést, mégis meglátogatták az összejövetelt és szónokolni akartak. Ebből természetesen viszálykodás származott, melynek a szolgabíró azzal vetett véget, hogy feloszlatta a gyűlést. Utána támadt az az eset, aminőt az utolsó évtizedek krónikája nem mutathat fel. Az Élesden folyó vizsgálat két szociálista igazgató: Stein Dezső ügyvédjelöltet és Popa Floret taláta bűnösnek. Mindkettőt bekísérték a nagyváradi királyi ügyészség fogházába. Silberstein Dezsőt tegnap hallgatta ki Nizsalovszky Endre vizsgálóbíró. Vámosy Mihály alügyész és a vegyes bizottság még mindig Élesden tartózkodik s nagy buzgósággal folytatja a vizsgálatot. Tegnap érkezett Élesdre a budapesti szociáldemokrata központ kiküldöttje, Israel Jakab, akit a párt az élesdi ügyek megvizsgálására küldött ki. A biharmegyei kórház ápolójai közül egy sebesült tegnap éjjel ismét meghalt. A többi sebesült állapota is aggasztó. A magyarországi szociáldemokrata párt nevében Israel Jakab hatalmas vörös szalagos koszorút helyezett az élesdi áldozatok sírjára. A koszoru felirata ez:

Az élesdi vérengzés áldozatainak. — A magyarországi szociáldemokrata párt.

— (Lobkovitz herceg marad.) A bécsi «N. Fr. Pr.» írja: Az a hír, hogy Lobkovitz herceg budapesti hadtestparancsnok elfoglalná a nemrég elhunyt Windischgrätz herceg helyét, mint csapatfőfelügyelő, alaptalan, mert Lobkovitz ezentul is megmarad állomáshelyén és mostani működésében.

— (Krüger állapota.) Cannesban tegnap az a hír volt elterjedve, hogy Krüger elnök súlyosan megbetegedett. A hír arra vezetendő vissza, hogy Krüger nemrégiben előlóján nyomán általános gyöngeség maradt vissza. Az elnök azonban ismét felépült úgy, hogy állapota most normális. Valószínű azonban, hogy Mentonet nem hagyja el május vége előtt.

— (Tomcsányi Rusi temetése.) A tragikus véget ért művésznek holtestét tegnap este kivitték a kórházból a kerepesi-úti temető halottasházába, ahonnan ma délután 4 órakor temették el nagy részvétellel. Temetésére az összes fővárosi színházak tagjai testületileg mentek el, a Magyar Színház tagjai pedig majdnem teljes számban jelentek meg a temetésen. A sírnál Zoltán Jenő igazgató és Ráthonyi Ákos mondtak búcsuztatót.

A Magyar Színház igazgatósága a következő gyászjelentést adta ki:

«A Magyar Színházat fájdalmas és lesújtó veszteség érte. Tomcsányi Rusi, a színeáz kedves, páratlan jószágú és sugárzó tehetségű tagja, a közönségnek és pályatársainak érdemes és igazi kedveltje, ma virradtkor gyilkos szenvedése után a sebészeti klinikán meghalt. Temetése holnap, szombaton, 1904. április 30-án délután háromnegyed 4 órakor lesz a Kerepesi-temető halottasházából a római katolikus egyház szertartása szerint. Kedves halottunk lelke üdvösségéért hűfőn, 1904. május 2-án délelőtt 10 órakor engesztelő szentmise-áldozat lesz az erzsébetvárosi plebánia-templomban, Budapest, 1904. április 29-én.

— (Véres május.) Posenből táviratozzák, hogy több orosz városban és Orosz-Lengyelország sok vidékén a szociálisták május elsejére erősen készülődnek és a hatóságnak alapos oka van attól félni, hogy vérontásra fog kerülni a dolog. A fenyegetett helyeken elrendelték az ostromállapotot. A szociálistákat százával tartóztatják le.

— (Fenyő Sándor letartóztatása) ügyében a rendőri sajtóiroda a következőket jelenti: «Egyes lapokban a Fenyő Sándor ügyére vonatkozólag hozott, a rendőrséget méltatlanul támadó közleményeit illetőleg a rendőrség kijelenti, hogy a hány esetet Fenyő ellenében feljelentettek, azokat a rendőrség a nyomozás adataival kiegészítve minden egyes esetben áttette a bírósághoz és soha semmit el nem titkolt. Hetta a nyilvánossággal minden egyes esetet külön-külön nem ismertettet meg, az magától értetődő az olyan természetű esetekben, amikor családoknak pellengére tett becsületéről lehet szó s amikor maguk a szülők tiltakoztak ez ellen. Egyébiránt is nem a rendőrség volt az, aki annak idején oly emlékezetes módon rehabilitálta Fenyő Sándort, fényes bankettet rendezett tiszteletére, ami mind csak nehezítette a rendőrség fellépését.

— (A magántudós végrendelete) A télen-nyáron szándálban járó magántudós, Földváry Jakabnak, aki tegnap felakasztotta magát, ma megtalálták a végrendeletét. Amilyen érdekes és mozgalmas volt Földváry életének utolsó néhány esztendeje, olyan jellemző és karakterizáló utolsó akarata is. Végrendelete ez:

Végrendeletem.

Én, aki győgyomódom helyességéről meg voltam győződve, amelyet csupán a vaskalaposág nem engedett életbeléptetni, anélkül lelkem a Jehóváknak. Meghalok s halálommal megpecsételtem hűveimet és tudományomat, amelyet e szép természet megfigyeléséből merítettem, hogy betegség nem tudott rajtam erőt venni s magamnak kell életemet kioltani. Mert nincs más célja ennek. Ugy hallom, hogy a tekintetes Tanács nem adja meg az engedélyt Thermágyomódom áldásos tevékenységének életbeléptetésére.

Azért is meghalok. Maradt itt még csekélyke holmi, amelyről rendelkezni kívánok. Nem csekély értékűnek vélem szándálat, amelynek vaseségességem köszönhettem. Ezt hagyom nagyméltóságos báró Fejérváry urnak, aki sajnos, már nem honvédelmi miniszter, de remélem és hiszem, hogy ismét az lesz. Addig is jó volna, ha szándálat használná és itt lakna a budai hegyekben, ne pedig Gráchan. Azért neki hagyom szándálatot s ha használni fogja, holtan kapom meg tőle az elismerést, amelyvel életemben, dacára hozzá intézett nyílt és magánleveleimnek, megfoghatatlan módon késett.

Thermál győgyomódom titkát a tekintetes budapesti tudomány egyetemnek hagyom. Tudom, használni fogja venni, mert hogy eddig is életbe nem léptették, annak csak személyem volt az oka. Kívánom, sok élő jeleseknek adja vissza egészségét.

Egyebem nem maradt. Ez a villa, amelyen már is sok az adósság. Isten vegye kegyelmébe kedves nőmet.

Isten velünk!

Budapest, 1904. március 1.

Földváry Jakab
magántudós.

— (Csatai Zsófia árvái.) Tegnap számunkban adtuk hírt arról, hogy Csatai Zsófia árvái, Marosi Sárika s Lajos megszöktek Budapestről, a nagynénjüktől. A két kis elbujdosottat — mint tudósítónk jelenti — Szolnok piacán megtalálták, rongyosan, porosan. Gyalogszerrel Nagyváradra igyekeztek, hol atyjuknak háza, nekik pedig sok ismerősük van. Pénzüik nem volt s kedden Tápiógyörgyén egy bácsi adott nekik egy koronát, abból vetek egész uton tejet és kenyert. Egy éjjel a vasut mellett húzódo árokban töltötték s míg egyikük aludt, addig a másik ébren volt. A fiu minden általuk érintett közszéget bejegyzett zsebkönyvébe és azt is, hogy mikor érkeztek meg oda s onnan mikor indultak tovább. A rendőrség a két kis kalandor elfogásáról táviratot küldött a főváros rendőrségének, amelynek értesítése nyomán a gyerekek nagynénje, Korizmicz Etel, Szolnokra utazott.

— (Szocializmus a belényesi járásban) Belényesről írják: A belényesi járásban a szocialista izgatók nagy tevékenységet fejtenek ki és terrorizmussal hajítják a népet a szocialista táborba. Az elmúlt napokban több közszégből 30—40 főre menő küldöttségek jelentek meg a községi bírák és eljárási tagok vezetése alatt a főszolgabírói hivatalnál azon célból, hogy bejelenték, hogy ők szocialistáknak akarnak beiratkozni. Előadták, hogy erre kénytelenek a többi szocialistáktól való felelősségben, mert azok felgyújtással és agyonveréssel fenyegetik őket. De, hogy kik fenyegetik, azt megmondani nem tudják vagy nem akarják. Belényes-Ujlakon kidobolták, hogy mindenki iratkozzon be szocialistának. Jánosfalván és Fenesen szintén ki akarták ezt doboltatni és megtámadták a bírót, aki nem akarta a dobot e célra kiadni és nem akart velük tartani. A b.-kocsibai bírót és papot Liga Juon gurányi tanító felbujtására szintén megtámadták a szocialista lakosok és azt követelték a bírótól, hogy a szocialistáknak beiratkozott lakosok neveit tartalmazó jegyzékre tegye rá a hivatalos pecsétet, amit azonban a bíró megtagadott. Szidták a fekete ruhásokat és azt kiabálták, hogy azok eszik meg kenyerüket és minden jövedelmüket. Liga Juon tanító az összerírást minden embertől tíz fillért szedett és azonkívül felszólította az emberket, hogy adjanak neki pénzt, majd ő csináltat nekik községi pecsétet. Ligát a csendőrség az ügyész rendelkezése ma Nagyváradra kísérte.

— (Áthelyezések a rendőrségen.) A főkapitány május 1-től a következő áthelyezéseket tette: Vermes Jenő dr. rendőrfogalmazót a közigazgatási osztályból a VIII. kerületi kapitányságra kapitányhelyettesi minőségbe, Szeszler Hugó fogalmazót a VI. kerületből az V. kerületbe helyettesnek, Schreiber Emil dr. rendőrfogalmazót az erkölcsrendészeti ügy-

osztályhoz, Mike Sándor rendőrfogalmazót a közigazgatási osztályból a IV. kerületi kapitánysághoz, Naszádi Béla rendőrfogalmazót az V. kerületből a közigazgatási osztályhoz, Pálos Jenő fogalmazót és Szikszai Endre segédfogalmazót a közigazgatási osztályhoz, Schäffer Jenő segédfogalmazót a bünyügyi osztályhoz, Kistelek Imre segédfogalmazót a VII. kerületből a II. kerületbe, Dorazil Emil segédfogalmazót a III. kerületből a VI. kerületbe, Málnási Rezső gyakornokot a VII. kerületbe, Molnár Mihály drt a IV. kerületbe osztotta be.

— (Eljegyzés.) Dr. Herman Gyula eljegyezte Jézernitzky Erzsikét, Jézernitzky Jenő déli vasúti ellenőr és neje, szül. Berczik Mária leányát Budapesten.

— (Bóra Triesztben.) Triesztben erős bóra dühöng napok óta s ha nem szűnik meg a szélvihar ma estig, akkor esetleg elmarad az Erzséberzog Friedrich hajó vízrebocsátása is. Csütörtökön a Pelikán hadihajó öt matróza kikötési munka közben szerencsétlenül járt. A csónakjukat felfordította a bóra és mind az ötén a viharos tengerbe estek, ahonnan csak nagy nehézségek árán szabadíthatták meg a már fuldokló embereket. A hajók nem tudnak a fumei kikötőbe befutni és kénytelenek a muggiai öbölben keresni menedéket.

— (Tavaszi évad a budai Szt. Lukács-fürdőben.) A jelenlegi átmeneti időszakban számosan látogatták a külföldről és belföldről a Szent Lukács-fürdőt, melynek kénes hévforrása és ásványiszapfűrdői az egész éven át használtatnak. Felemlítjük az április havi fürdővendégek névsorából a következőket: Sadrowski Anton Riga, Possérieux Arthur Nantes, Rooschny Ernst Basel, Beermann Emil Salzburg, Popovits M. Pál Belgrád, Scheerbaum Károly, neje és kísérője Marburg a/D, Niedzwiedzky Gyula Lemberg, von Sgardelli Pál és neje Braila, Ahsbahs Tassolóné, főhadnagy neje Lemberg, Fürst Konrád Péttau, Nagy Sándor Nagybecskerek, Bajnóczy Gézáné és fia Szinyér-Váralja, Babó Lajos Budapest, özv. Rudnyánszky Pálné Eger, báró Splényi Henrikné Nagyszében, dr. László Zsigmondné és nővére Budapest és még számos előkelő vendég a külföldről és belföldről.

— (Két szerelmi dráma.) A fővárosban ma két szerelmi dráma történt, amelyek egyike halálos végű volt. Az egyik szerelmi dráma a Szabolcs-utca 1766. szám alatt levő zsidókórházban történt. A kórház gondnokánál, Leichtmann Sománál szolgált két hét óta Szabó Ilona 20 éves cseléd. A leánynak már esztendőnk óta viszonya volt Szabó Péter harminc éves villamosvasuti kalauzzal, akinek egyébként felesége is van. A mult esztendőben Szabó Ilona szakítani akart a kalauzzal, aki ezt annyira a lelkére vette, hogy hatszor rálőtt a leányra, de csak könyvebb sebet ejtett rajta. A szerelmes kalauz ekkor fél esztendei börtönre ítélték. Most szabadult ki a kalauz és megtudta, hogy a kedvese a zsidókórházban szolgál. Tegnap este belopózott a kórházba és a kertben elrejtőzött. Amikor a házbeliiek lefeküdtek, bezörgött a leányhoz. Szabó Péter szívesen fogadta régi kedvesét együtt voltak hajnali 4 óráig. A leány közben elaludt. Kévéssel 5 óra után egy dörrenés zaja riasztotta fel a lányt. A karjában sárgó fájdalmat érzett. Előtte állott a kedvese füstölő revolverrel. A leány rémülten futott ki a lakásból. Szabó kétszer még a leány után lőtt, de nem talált. A leány vérző karral szaladt a portáshoz, akivel visszatértek a lakásba. A merénylőt a fürdőszobában találták holtan. A szája hátra és meghalt. Holtestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, a leányt pedig a kórházban ápolják. Szabó Péter állítólag a fölött keseredett el, hogy nem léphetett házasságra a leánnyal. — A másik szerelmi dráma a Millennium-szállóházban történt. Kovács István tizenkilenc éves műszerészsegéd és Gergő Mária huszonkétéves cseléd rézgálicot ittak. Az kerítettte el a szerelmeseiket, hogy nem lehetnek egymásé. Mindkettőt a Rókus-kórházban ápolják.

— (Tolvaj egy kiállításon.) Párisból jelentik: A mult éjjel a Szépművészetek Társasága kiállítási palotájában az 6r rajtakapott egy embert, midőn egy áruvegyesekrényt feltört és több értékes tárgyat el akart lopni. A tettes először öngyilkosságot kísérelt meg és azután letartóztatásának hevesen ellen szegült. Csak nehezen tudták a rendőrségre vinni, ahol azt mondta, hogy neve Marc Richard és hogy Marc Stefans név alatt több regényt és anarchista iratot tett közé.

Törvényesen védett

„Bob-csemege”

a legkellemebb hashajtó. Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszerárakban.

Főraktárak: Lux Mihály, Múzeum-körut 7., Dr. Egger Leó, Váci-körut 17., Török József, Király-utca és Andrássy-ut, Kartschmaroff A., Népszínházal szemben, Fodor J. Sas-drogueria, Kerepesi-ut, Gara és Roib, József-körut 74., Fodor Márton, VII., Király-utca 41. és Váci-körut 10., Molnár és Moser, Koronaherceg-u., Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Szécsi Lajos, Andrássy-ut 78., Reiner és Társa, Buda, II., Fő-utca 13.

— (Fekete himlő.) Hannoverből jelentik: Tegnap délután két galiciai munkásnőt hoztak a városi kórházba, akik néhány nap óta a Hannover mellett Kleefeldi spárgaültvényeken dolgoztak. A körorvos megvizsgálta a beteget és konstata, hogy a munkások egyike fekete himlőben megbetegedett, a másikon is fekete himlő gyanús tünetei mutatkoznak. Széleskörű egészségügyi intézkedéseket tettek.

— (Hírek a rendőrségről.) Letartóztatott kocsisok. A rendőrség magánosok elleni erőszak miatt letartóztatta Császár Péter 24 éves kocsisát, Schlosser Ferenc 30 éves napszámost és Horváth Karolin 27 éves napszámosnőt, akik valamennyien a dolgozó fuvaroskocsisokat támadták meg és fenyegetésekkel a munka abbahagyására akarták bírni. — Zsebtolvaj hajcsárok. A fővárosi közbiztonsági vásárpénztár tulajdonát képező istállókból az utóbbi időben több birkát loptak el oly módon, hogy a deszkaisztálló hátsó részét feltörték. A rendőrség a tolvajokat Kovács Béni, Biró István, Schubert Ferenc és Schnekert Márton személyében letartóztatta.

— (Női gyászruhák.) Gyászszesztek alkalmával ajánljuk Horváth és Halász női gyászruhakészítő vállalatát Budapest, IV., Váci-utca 26., Zsibárus-utca sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgőnyileg beküldendő a mellbőség és aljhossza.

Vásároljon osztálysorsjegyet Lukács Vilmos bankházában Budapest, V., Fürdő-utca 10.

1/1 á 12 K, 1/2 á 6 K, 1/4 á 3 K, 1/8 á 1.50 K

x Erődes válópör. Tizenhat éves házasság után ritkaság a válás, kivált ha már nagy fiúgyerek is van a házban. Azonban, ha a család nem tud keresni és a nyomor állandó vendég, akkor a szegénység egyik erős mozgató ereje a házasság felbontásának. Mint esetünk mutatja, sokszor a 16 éven át megelégedetten folytatott élet sem elegendő ahhoz, hogy a házaspár együtt szenvedjék át a szegénység keserves küzdelmeit. A különben is kikapós menyecske és a lesújtott férj hónapok mulva a tárgyalási teremben találkoznak először. A bíró hiába igyekszik ékesszólásával a felekre békítőleg hatni, az asszony makacsul ragaszkodik a végleges váláshoz. Egyszerre izgatottan behatol valahogyan a tárgyalószobába a házaspár 14 éves fia és csak ennyit szól: «Papa, mama, béküljétek ki, mert a jó Isten meghozta szerencsénket!» és a nagy felindulás hatása alatt eszméletlenül a földre bukik. A bíró felhasználva a kínos helyzetet, nyomós érvekkel hatott a makacs anyára, ki midőn hallotta, hogy fia újból visszanyerte beszélőképességét, gyermekéhez rohan, sirva fakad és kijelenti, hogy nem kéri a válást. A fiú görcsösen a markába szorított egy papirdarabot, egy sorsjegyet, mely egy nagy nyereményt nyert ugyanaznap Török A. és Társa bankházában, Budapest, Teréz-körút 46. szám alatt. Es e bankház szerencséje így segítette az engesztelhetetlennek tartott gyűlölség felett az anyai szeretetet győzedelmeskedni.

x Testünk erősödésének főfeltétele a jó étvágy, a Somatose étvágygerjesztő és erősítő hatását vérszegénység, sápkór, étvágytalanság és általános gyengeség eseteiben régi orvosi tapasztalatok igazolják. Nemesak azt állapították meg, hogy az anyagátalakulás nagy munkájában a Somatose megteszi azt a hatást, amit különben a fehérjének kellene elvégezni, hanem azt is, hogy képes a szervezetben teljesen helyettesíteni ezt a mindenképp fontos tápláló fehérjét. A Somatose húsból készül és több, mint 90 százalék fehérjét tartalmaz oly alakban, hogy közvetlenül felvehető a testnedvek által, megtakarítva ezáltal a hosszadalmas emésztési procedurát. Ekként a Somatose megszünteti azt a káros hatást, amit a hiányos és célszerűtlen táplálkozás okoz, ellátva a testet a szükséges táplálószerekkel. Az eredmény azonnal észlelhető mint étvágygerjesztő hatásában, mind pedig a belek szabályos működésében.

x Páratlan sikert ér el Müller Alber ur (Budapest V. Kalmán-utca 18/G) az általa feltalált keleti villamos dejes keresztyével R. B. 86967. sz., mert az általa elért eredmények a csodával határosak, amint ezt a következő levél is tanúsítja: Tökéletes Müller ur! A legmélyebb köszönettel és tisztelettel adózom Uraságodnak, hogy már két ízben is utabiztosítást adni a elektromágneses keresztyét elküldeni szives volt. Minden hízélgés nélkül álltam, hogy mindkét esetben a legjobb eredményt értem el. Eddig is a legnagyobb hálával tartozom Uraságodnak irántam és szegény betegeim iránt tanúsított becses jóindulatáért, most azonban újlag kérek egy készítményt egy szegény beteg asszony részére. Kérésemet megismételve maradok. Komárom-Szt.-Péteren 1902. augusztus 6. Legmélyebb tisztelettel Juhász István káplán.

x Idősnek látszó arcok fiatal, úde kinézést nyernek, ha a világhírű teljesen ártalmatlan valódi angol Balassa-féle ugorkatejjel ápolják. Üvegje 2 korona Balassa K. gyógyszerüzében, Budapest, Erzsébetfalva 10.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét Erényi Béla gyógyszerész lapunk mai számában megjelent «Bob-csmege» című hirdetésére.

x Kwizda-féle állatgyógyászati készítmények. A legnépszerűbb és legtekintélyesebb cégek egyike kétség-telenül a Kwizda Ferenc János udvari szállító Korneuburgban. Az ezen cég által forgalomba hozott állatgyógyászati készítmények tényleg nemcsak Ausztria-Magyarországban, hanem az egész kontinensen, sőt Angliában és Amerikában is a legjobb hírnévnek örvendenek. Minden mezőgazda ismeri a korneuburgi marha-tápport, a sertés-port és a Kwizda-féle kolik, pilulákat s mannap már alig találunk lótulajdonost, legyen az sportférfi vagy magánzó, üzletember vagy gazdálkodó, kinek istállójában meg nem honosult volna a Kwizda-féle Restitütfliuid. Magában Angliában, amely a lósport terén tett újításokat és találmányokat a maga részére szokta lefoglalni, irigység nélkül ismerik el különösen a Kwizda-féle szabadalmazott csülök-horzsaszalagok célszerű és hasznos voltát. A hírneves távlovagló, gróf Starhemberg és Höfer F. távlovaglásuk alatt a Kwizda-féle Restitütfliuidot használták a legjobb eredménnyel. Epp ugy más távlovagló és kiváló állatorvosok a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a Kwizda-féle szabadalmazott gummi óvókészülék ló lábak részére és a szabadalmazott gummi horzsaszalagok célszerűségéről. A Kwizda Ferenc János cég Korneuburgban kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg csinos képes árjegyzékét.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Magyar kir. Opera. Bonci Alessandro tegnap bucsuzott el a budapesti közönségtől. A «Savillai borbély»-ban Alamavivát énekelte és páratlan belcantojával ezuttal is lelkes ovációkra ragadta a közönséget. Főleg az éneklecke alatt előadott énekbetűk, u. m. a «Gioconda» egyik áriáját, a szerelmi vallomást, «Carmen»-ből és a «La donna é mobile» kellett frenetikus tapsot.

* Operai pályázat. Az ő felsége adományozta «Királydíjak»-ból a közoktatásügyi miniszter négyezer korona pályadíjat tüz ki egy magyar tárgyú operára. A pályázat feltételei a következők:

Kívánatik egy egész estét betöltő, magyar tárgyú opera. Tartalma a szerző tetszése szerint lehet komoly, vagy vig s tárgya a magyar történelemből, regivilágból vagy társadalmi életből meríthető. A pályadíj 4000, azaz négyezer korona, mely azonban csak abszolút becsű műnek adható ki. Csak magyar honpolgár pályázhat és pedig csak olyan operával, amelyet még sehol elő nem adtak. A pályamű partitúrája, zongorakivonata és szövegvérvénye idegen kézzel írva, a szerző nevét rejtő jellegű levél kíséretében 1907. évi december 31-ig Mihailovich Ődönhöz, mint a bíráló-bizottság elnökéhez, az Orsz. kir. Zeneakadémiába küldendő. A pályanyertes mű a szerző tulajdona marad. De első sorban a m. kir. Operaház igazgatósága tarthat igényt a műnek a szokásos feltételek mellett való előadására. Ha ezt az igényt az igazgatóság egy éven belül nem érvényesíti, akkor a szerző teljesen szabadon rendelkezhetik művével.

* A Népligeti Szinkörben ma vasárnap mutatkozik be Molnár Belly k. a., a Népligeti Szinkör kedvelt primadonnája. Ugyanakkor lép fel először F. Ragó, a Szinkör komikusja a következő darabokban: Orosz-japán háború. Utána: A halász kedvese. Közbe: Tarka színpad. Végül: A két igazgató. Az előadás kezdete reggel 6 órakor.

* Zilahy Gyula — debreceni szingargató. Debrecenből táviratozzák, hogy az odaváló színigyi bizottság tizenegy szavazattal Zilahy Gyula aradi színházigazgatónak ítélte oda a színházat 1905. októbertől hat évre. Nádassy pécsi szingargató, aki szintén pályázott, nem kapott szavazatot.

* Iparművészeti kiállítás. Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum a tulajdonában levő szőnyeg, szövet és hímzések kiállítását rendez, hogy ezt a gyűjteményét is megismerhesse a nagyközönség. Ez az igen érdekes és becses gyűjtemény ugyanis, amelyben a régi egyiptomi szövetektől kezdve a modern textil-ípar termékeig minden kor becsesebb alkotásai felfalálhatók, eddig zárva volt a nagyközönség elől s csak az érdeklődő szakudósoknak állott rendelkezésére. A kiállítás május 1-én nyílik meg.

* A Magyar Tudományos Akadémia első osztálya hétfőn délután 5 órakor ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Haraszi Gyula levelező tag: A renaissance-kori francia szinköltészet és a színszerűség. Székfoglaló. 2. Bárány Radvánszky Béla levelező tag: Rimay János szerelmes énekei.

SPORT.

Tavaszi futtatások.

— Első nap. —

A városligeti pálya ez idei versenyszezonja holnap kezdődik meg. A főváros sportközönsége izgatottan várja már ezt a szeont, mert a tizenegynapos meetingen annyi nagy sportesemény, annyi érdekes futam kerül döntésre, amennyi a monarchia egy meetingjének sem jutott. Az ideai tavaszi versenyek iránt azonban ezuttal még a rendesnél is nagyobb az érdeklődés, mert most lépnek pályára először a két évesek.

A holnapi program attrakciója az Egyesített Nemzeti és Hazafi-díj, melyben az eddigi diszpozíciók szerint

Hirmondó II.	Lewis
Hadur	Cleminson
Bob Adams	Walkington
Ezerkilencszázegy	Huxtable
Kingdom	Taral
Uncas	Southey
Ambrosius	Aylin

vesznek részt. A bookmakerek favoritja a Trial-stakes óta Hadur Hirmondó II. és Kingdom előtt. Mi azonban a múlt évi formák alapján inkább bizunk Kingdomban és Uncasban, míg Hadurnak, melynek a városligeti pályán kevésbé juthat érvényre állóképessége, csak harmadik helyen adunk kilátást.

A két évesek versenyére tipelni ma még nem lehet, mert ebben tisztán a származás és a kiszivárgott hírek nyújtanak némi kis támpontot. Ezek alapján mi a Degenfeld-lovakat, Macskát és Sunstart tartjuk legjobbnak az Eladóverseny neveltjei közül, a másik két éves versenyben pedig Agnes Forrásról, Dulcsásról és Papucsról hallottuk a legjobb híreket.

Az egyes versenyekre jelöltjeink ezek:

- I. Pázmán — Pompás — Curgó.
- II. Deli — Matador — Menyecske.
- III. Kingdom — Uncas — Hadur.
- IV. Lotterie — Faineant — Nikla.
- V. Degenfeld-istálló — Macska — Sunstar.
- VI. Agnes Forrás — Dulcsas — Papucs.
- VII. Sommerfrische — Tyrann.

x Pozsonyi versenyek. Kellemes, tavaszi időben zajlott le tegnap a pozsonyi ulovas-meeting első napja. A látogatottság, mint rendszeren, kitűnő volt s a futamok is szépen sikerültek. A nap főversenyére, a Pozsonyi nagy akadályversenyre hat lovat nyergeltek fel. A ring kedvence Kioto és Vadonc voltak, melyekre kétszeres pénzt kínáltak a bookmakerek. Start után Gyopár állott az élre és erős iramban vezetett Vadonc és Tromf előtt, míg a többi három 40-50 hosszal követte a mezőnyt. Az erdőben Gyopár megelőzte a vezetést és Vadoncnak adta át helyét, melyhez lassankint Kioto is felnyomult. Az utolsó körben egy kissé megkésve Toldi is kísérletet tett a vezetők elfogására, de a fálnál megütötte a lábát s így Kioto, mely könnyen nyerte versenyét, már nem lehetett veszélyes, de Vadoncot még sikerült leszerítania a második helyről.

Az egyes versenyek eredménye következő volt:

- I. Eladók verseny. Díj 1000 korona. Táv. 1400 méter. Capt George Augustin-ja (lov. Eltz) első, Becsvágy második, Rozmaring harmadik. Futottak még: Alabama, Corsaire, Likör, Robber, Gurulj. Tot. 10: 20. Helyre 50: 66, 164 és 126.
- II. Ligetfalvi Handicap. Díj 1200 korona. Táv. 1600 méter. Pejacsevich A. gróf El Balidor-ja (lov. Krause) első, Susárló második, Csiriz harmadik. Futottak még: Elegie, Octavius, Colibri, Kóhánys. Tot. 10: 62. Helyre 50: 108, 78 és 78.
- III. Alvány-díj. Díj 1800 korona. Táv. 2800 méter. Zangen I. Cselt-je (lov. Lawton) első, Miracle második. A versenyt Hasztrman nyerte, de egy zászló elkerülése miatt diszkvalifikáltott. Tot. 10: 27.
- IV. Kupa akadályverseny. Díj 3000 korona. Táv. 4000 m. Mautner V. Glória-ja (lov. Rosack) első, Mirage második, Ikaros harmadik. Futottak még: Biztos, Babám. Biztos pályát tévesztett. Tot.: 10: 35. Helyre 50: 118 és 146.

V. Nagy Pozsonyi akadémiai verseny. Díj 10.000 korona. Táv. 5000 m. Losonczy G. Kiolo-ja (lov. Zangen) első, Toldi második, Vadonc harmadik. Futottak még: Tromf, Rosoglio, Gyopár feltartatott. Tot.: 10:35. Helyre 50:122 és 156.

VI. Polgár díj. Díj 1500 korona. Táv. 2400 m. Forgách I. gróf Korles-e (lov. Eltz báró) első, Bátoran második, Kozák harmadik. Futott még: Othello. Tot.: 10:58. Helyre 50:136 és 104.

NYILTTÉR. *) Vérgyógyítás. Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és hőrbaiknál Biztos védelem szívhűtés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyelemlorvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt. Rendelés naponta 9—12-ig és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszó Betegeket intézetben kívül is kezel. — Nehéze betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít SOLT LAJOS tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Főlvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

== Az izai izgatók bünpöre. Maramaroszigetről jelentik: Hatodik napja folyik az izai pánszláv izgatók bünpörében a fő tárgyalás a maramaroszigeti királyi törvényszék előtt. A bizonyítás, különösen Toma Jenő huszti főszolgabíró és Hazai András görög-katolikus lelkész vallomása folytán, több új és szenzációs adatot vetett felszínre.

Kedden Majerovics József, Pleszka Andri Mitalu, Fazekas Dávid, Horbán József Mitalu, Fazekas Péter István, Prokop Mikola Jura és Hajdu Iván Vaszily tanuk, Pleszka Maxim Vaszily, Vakaró Joakim Vaszily, Lázár Vaszily Mihály és Kemény Vaszily Mihály fővádlottak ellen tettek terhelő vallomást, amelyek szerint a vádlottak a görög-katolikus papot, a püspököt és a római pápát hazugnak, a templomot istállónak mondták. Arról is tudnak, hogy a vádlottak a muzsika cárnak segítségül hívásáról is szót ejtettek. A tanuk nagyobb része azonban nem közvetlenül hallotta ezeket a vádlottaktól, hanem úgy tudja, hogy szelvényben-hosszában beszélték ezeket.

A fő tárgyalás hatodik napján a legjelentősebb és egyszersmind a legérdekesebb vallomást Toma Jenő huszti főszolgabíró tette. Kijelentette, hogy az izai akciót határozottan politikai vonatkozásnak tartja és nemcsak vallási jellegűnek.

Az ügyész: Valami izgató tartalmu könyv forgott-e közköze?

A tanu: Igen, magam ugyan nem láttam azt a könyvet, de hallottam, még pedig megbízható emberektől. Hgyi iskola pravdu annak a könyvnek a címe és hogy a tartalma agresszív irányu.

Klein Arthur védőügyvéd: Honnan tudja a tanu, hogy izgató tartalmu könyvet terjesztettek?

A tanu: Hallomásból, aztán meg magam is olvastam hasonló tartalmukat, aztán meg valami szelid, tendencia nélkül való könyv nem izgatna volna fel a kedélyeket.

A védő: Ki méltóztatott terjeszteni a vizsgálatot Karlócára is?

A tanu: Nem, mert erre idő nem volt. Az ottani papokat nem ismerem. Onnan könyveket és más nyomtatványokat küldözgettek. Olyik szállítmányt le is foglaltattam, ámde, meg kell vallanom, hogy ezek közt politikai dolgokat tartalmazót nem találtam.

Váradny Gábor elnök: Mit tartalmaztak ezek a nyomtatványok?

A tanu: Voltak közöttük olyan nyomtatványok is, amelyek felvilágosították a népet, hogyan jelentsék be kilépésüket és miképpen kell áttérniük a másik hitre.

Az elnök: Történtek-e a napokban izgatások Izán?

A tanu: Igenis, a csendőrséget utasítottam is, hogy a békét meg ne zavarják egyesek.

Az ügyész: Arra nézve méltóztatnék felvilágosítást adni, hogy a vádlottak kit tartanak egyházuk fejének?

A tanu: E tekintetben nagyon óvatosak voltak. Beszéd közben, heidézésük alkalmával, a szerb patriarchát mondták egyházuk fejének.

A tanu megeskete után az izai görög-katolikus lelkészt, Hazai Andrást hallgatták ki.

Az elnök: Van-e tudomása a lelkész urnak arról, hogy Iza községben az áttérési mozgalomnak mik voltak az indító okai és hogy a kezdeményezők és a vezetők kik voltak?

A tanu: Saját tapasztalataim a következők: Akkor vettem tudomást első ízben erről a mozgalomról, amikor az elmúlt év tavaszán Izára mentem. A misszió az 1903. év pünkösdjére esett. Új ember voltam a községben, amelynek lakosságát nem ismertem. Amikor beszéltem, Pleszka Maxim Vaszily és társai félbeszakították beszédemet azzal a közbekiáltással, hogy senmi sem igaz abból, amit beszélek. Igyekeztem megőrizni hideg véretem, végül azt mondtam: Hogy ha paraszt ember jön közétek idegenből, hát még azt is meg kell becsülnötök. Én meg pap vagyok, engem még úgy sem szabad bántalmaznotok. Majd később, amikor Izán ideiglenes lelkészi minőségben működtem, megjelentek nálam a fővádlottak egy levéllel, amelyről azt hitték, hogy én írtam, pedig Budáról jött, Nedelkovicz Vladimir püspöktől. A levél tartalma körülbelül ez volt: «Örömmel értesitem, hogy kérésüket teljesítik. Kapnak papot. Gondoskodjanak ideiglenes templomi helyiségről és ideiglenes papi lakról.» Fenyvegetően léptek föl, majd pedig Pleszka Maxim Vaszily azt a kijelentést tette, hogy a pap hazudik. Valami Hgyi iskola pravda című broszúrát, amely államellenes tartalmu és vallási dogmákat tárgyazó munka, terjesztettek. A tanu vallja továbbá, hogy voltak csoportosulások, megzavarták a templomban a szertartást, gyújtókat egymást, gyűlölséget szítottak, akkor beszéltek a muzsika cárnól, amikor az új skizmatikus pap jöveteléről volt szó. A tanu ezután az izgató broszúrák tartalmáról beszélt. Nemcsak vallási, hanem politikai vonatkozásnak a nyomtatványok.

Délután Vladimir Endre izai tanitót hallgatták ki. Az ő elbeszélése szerint 3—4 évre nyulik vissza a mozgalom kezdete. A tanító, aki 37 éve működik ebben a minőségben, gyakran hallott beszélni arról, hogy a római pápa nem az egész keresztény egyház feje, a külön egyházaknak külön fejük legyen. Tagadja azt, amit Vackán Gábor és Andreanszky Vaszily állítanak: ő nem ajánlotta senkinek se a lázító iratokat.

Ma a mentő tanak kihallgatására kerül a sor. == A vasuti sztrájkolók ügyében a letartóztatott tizenhárom-bizottság felfolyamodása még mindig nem érkezett a kir. táblához. A sürgős és soronkívül elintézendő felfolyamodás, melyet a letartóztatottak védői még esütörtökön nyújtottak be, ma délig még nem érkezett az itélőtáblához.

KÖZGAZDASÁG.

Az olasz bor ellen.

Budapest, április 30.

A magyar gazdák ismét félre nem érhető határozottsággal állást foglaltak az olasz bornak bármilyen néven nevezendő kedvezményezése ellen. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztályán Forster Géza, az O. M. G. E. igazgatója a helyszínen szerzett tapasztalatai alapján leplezett szerű közléseket tett arról, hogyan csempézik be az olasz bort hozzánk, hogyan gyártják a hamis bort magában a fumei szabad kikötőben. Az elfogadott határozati javaslattal különösen a lepecsételt hordókkal üzött borempészetnek akarnak véget vetni.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete is foglalkozott tegnap az olasz borvám kérdésével; határozatba ment, hogy amikor Olaszországgal a kereskedelmi tárgyalások megindulnak, országos tiltakozó gyűlésre fogják összehívni a szőlőtermelés körül érdekelt magyar közönséget, hogy a közvélemény nyomása a maga erejét közvetlenül a tárgyalások idején is éreztesse.

Részletes tudósításunk a következő:

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya és borászati bizottsága pénteken délután együttes ülést tartott, melyen Forster Géza, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója terjesztett elő terjedelmes elaborátumot az olasz borvám kérdéséről és a magyar bortermelést károsító visszaélésekről. Ellene nyilatkozott minden kontingentálási tervnek, amelyet főleg az utóbbi időben kezdenek hangoztatni. Részletesen ismertette az olasz borbehozatal — hiteles adatok alapján Ausztria-Magyarország borbehozatala a legutóbbi kámpányban 1,606.000 métermázsát tesz ki. Ez a bormennyiség két évre tönkre tette a magyar bortermelők összes reményeit, még az esetben is, ha ez idő alatt semmi behozatal nem lesz. A borvámklauzula megszüntetésével figyelemmel kell arra is lenni, hogy a többi állammal fennálló határkedvezmény is megszűnjék. Az olasz borral egyidejű hordóbehozatal a kádáripárunkat teszi tönkre. Ismertette ezután az idágen bor becsempészesének módját. Erre különösen Dalmácia és Isztria apró öblözötti partvidéke alkalmas. Nyílt tengeren is történik sok visszaélés. Apró vitorlások lepecsételt hordókkal, ami szükséges ahhoz, hogy Dalmáciából bort lehessen Fiuméba, vagy más kikötőbe hozni, amelyekben viz van, kimennek a nyílt tengerre, ott az olasz, vagy más országból jövő bort az abroncsokkal elleplezett nyíláson beszivattyúzzák a hatóság által lepecsételt hordóba. Ezen a réven aztán rengeteg görög és olasz bort hoznak be különösen Fiuméba dalmát bor címen.

Szükséges, hogy az osztrák bortörvény is mielőbb meghozassék. Ausztriában vígan folyik a borhamisítás — különösen Tirol lát el bőven chaptalizált borral. Nagyszabású borpancsolás folyik a fumei szabad kikötőben is. Az innét elkerülő borok feladójaként: Tokajer Kellerei-Gesellchaft van megnevezve. Az előadónak sikerült megtudni azok nevét is, a bormennyiséget is, akik, illetve amennyi aszubort a fumei kikötőből szereztek be. Fölsorolta végül, hogy a fumei kikötőből hova szállították az idén az olasz bort. A fölsorolt nevek közt igen sok a legértékesebb bort termő vidéken lakó jó nevű borkereskedő is.

Határozati javaslatot terjesztett be végül, amelyhez Hammersberg Jenő, Dobokay Lajos, gróf Dessewffy Aurél, gróf Zselenski Róbert, Bernáth Béla, Rubinek Gyula és mások szözltek hozzá. Az elfogadott határozat a következő:

1. A borvám-kérdésben egyesületünk az autonóm vámtarifában tervezett hatvan koronás vámtétel álláspontjára helyezkedik és e vámtételből egy állammal szemben sem tart semmit engedhetőnek. Ennél fogva kimondja, hogy a kereskedelmi szerződésekben a borvám-tétel határforalmi kedvezményét föltétlenül elejtendőnek tartja.

2. A közös vámterület tengermelléki bortermelő vidékről az osztrák kikötőbe való bor kivitelénél a borempészet a leghatásosabban meggátolandó s az eddigi eljárás szabályok megszigorítandók, nagyobb felügyelet alkalmazandó. A kivitelre szánt minden egyes hordóról, pénzügyőri lepecsételés előtt meggyőződés szerző arról, hogy a hordó telve van-e avagy nincs-e vízzel megtöltve.

3. Amaz isztriai és dalmát szigetéről, amelyeken pénzügyi kirendeltség nincsen, bor ausztriai és magyarországi kikötőbe csak azon esetben legyen szállítható, ha a szállítandó bormennyiségről hatósági bizonyítvánnyal bizonyítvaik, hogy az azon sziget területén termeltetett; mi végből az ily szigetek szőlőbirtokosairól törskönyv állítandó össze s az a vámhivatalokkal közlendő.

4. Ausztriában a magyar törvényeknek megfelelő bortörvény mielőbbi elkészítése, életbe léptetése a legerélyesebben sürgetendő. Addig is az ausztriai hamisított bor kitiltandó.

5. Az ausztriai és a magyar tengerparton levő szabad kikötőkben is (punto frankó) a műhortörvénynek érvény szerző és azokban külön kirendeltség létesítendő.

6. A fumei szabad kikötőből külföldi bor feladása magyar bor elnevezés alatt megtiltandó és a jelenben ott működő boryár azonnal megszüntetendő, tulajdonosa ellen a legszigorubb eljárás megindítandó.

Végül elhatározták, hogy hasonló állásfoglalásra fölhívják az összes gazdasági egyesületeket és országgyűlési képviselőket.

*

Ugyancsak az olasz borvám kérdéséről tanácskozott pénteken a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgató választmánya gróf Zselenski Róbert elnöklésével. Drucker Jenő dr. egyesületi igazgató előadta azokat az újabb mozzanatokat, amelyek az olasz borvám kérdésében az utóbbi időben fölmerültek és foglalkozott azokkal a kombinációkkal is, amelyeket *Miraglia* szenátor bécsi és budapesti utazásához fűztek. Pozitív eredménye azonban ez utazásának nem lehetett. Örömmel jelenti, hogy országszerte az olasz borvám kérdése iránt óriási érdeklődés mutatkozik és egymást érik a vidéken tartott gyűlések, törvényhatósági felszólalások, a kormányelnökhöz menesztett küldöttségek, melyek mind a legérelmesebben tiltakoznak bármilyen borvámkedvezmény ellen. Kiemeli, hogy újabban Ausztriában is a gazdák erős állást kezdenek foglalni az autonóm vámtarifa mellett, másrészt pedig, hogy ugy Ausztriában, mint nálunk a borkereskedők szövetsége, a kereskedelmi csarnok bányászati osztálya, azonkívül az iparosok is a szőlősgazdák álláspontjára helyezkednek és ezáltal a győzelem biztosítottnak látszik. Végül határozati javaslatot nyújtott be, melynek alapján kimondta a választmány, hogy

1. Az egyesület a 60 koronás autonóm vámtarifához továbbra is ragaszkodik s ugy a vidéki egyesületeknek, népgyűléseknek, mint a fővárosba menesztett küldöttségeknek ugyanily állásfoglalást javasol.

2. Hogy a Rómában megindítandó újabb tárgyalások idején Budapesten országos tiltakozó gyűlést fog rendezni, melyen a részvételre az összes vidéki gazdasági egyesületeket, szőlészeti egyesületeket, szőlőműveléssel foglalkozó községeket, pince-szövetkezeteket, hegyközségeket felkéri.

A határozati javaslatot többek hozzászólása után elfogadták s a gyűlés rendezésére bizottságot küldtek ki s annak sikere érdekében a borvidékek képviselőit is felkéri a jámogatásra.

A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület ez évi április hó 25-én megtartott rendkívüli közgyűlésén ismételve foglalkozott a Nyitravölgyi Egyesület által kezdeményezett fuzió kérdésével, azt a maga részéről véglegesítette, felhívta azonban a Nyitravölgyi Egyesület volt elnökségét, hogy az egyesület feloszlása tekintetében az alapszabályok által előírt alakoszerűségeknek sürgősen tegyen eleget, mert azok függőben volna akadályozza a fuzió tényleges végrehajtását. Ezek után letárgyalta az egyesület az 1903. évi zárszámadást, megadván a számadóknak a felmentvényt. Foglalkozott az egyesület az olasz borvám kérdésével is s ugy az egész ország bortermelése, valamint Nyitramegye vágújhelyi, Szokolca-, Galgóc-, Nyitra- és cétényvidéki stb. bortermelői érdekében is szükségesnek tartja megmaradni eredeti álláspontja mellett, mely minden vámkedvezményt kizár s feltétlenül alkalmazandónak tartja a 20 aranyforintos borvámot. Ezek után az egyesület titkárja számolt be az időközi tevékenységről s az egyesület kisebb folyó ügyeket tárgyalta le.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza korlátozott vételkedv mellett elkel 13.000 mm. változatlan áron.

Készáru-piac.

Buza:

Tiszavidéki: 850 mm. 80 k. 8.51.5 korona, 100 mm. 80.5 k. 8.42.5 korona, 200 mm. 80 k. 8.40 korona, 100 mm. 80 k. 8.40 korona, 200 mm. 80 k. 8.35 korona, 250 mm. 79.5 k. k. 8.40 korona, 300 mm. 79.5 k. 8.40 korona, 100 mm. 79.5 k. 8.37.5 korona, 100 mm. 79.5 k. 8.37.5 korona, 200 mm. 79 k. 8.30 korona.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 80 k. 8.30 korona, 600 mm. 79.5 k. 8.22.5 korona, 500 mm. 79 k.

8.22.5 korona, 100 mm. 78.5 k. 8.25 korona, 150 mm. 79 k. 8.25 korona.

Dánsági: 1000 mm. 79.5 k. 8.20 korona.

T-Becsi: 2000 mm. 79.5 k. 8.20 korona. 1000 mm. 79.5 k. 8.20 korona.

Szerb: 2100 mm. 74 k. 8.27.5 korona.

Raktáraru: 800 mm. 80 k. 8.42.5 korona, 2100 mm. 79.3 k. 8.70 korona.

Rozs. 100 mm. 6.35 korona, 400 mm. 6.35 korona, 350 mm. 6.35 korona.

Arpa: 150 mm. 6.07.5 korona, 200 mm. 5.70 korona, 100 mm. 5.70 korona.

Tengeri: 150 mm. 5.15 korona, 100 mm. 5.05 korona, 400 mm. 5.07.5 korona, 1900 mm. 5.12 korona.

Cinquantin: 150 mm. 6.40 korona, 200 mm. 6.22 korona.

Tegnap délután eladott:

Tiszavidéki: 500 79.5 k. 8.35 korona.

Érték-tőzsde.

Az üzlet egyre szűk mederben mozog ugyanarra, hogy még a vezető hitelrészvényekben is csak nehezen lehetett árfolyamokat megállapítani. A forgalom a déli tőzsdén sem élénkült meg s az árfolyamok változatlanul zárultak.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Osztrák hitel	643.—	643.—	643.—	—
Magyar hitel	757.50	757.50	757.50	—
Leszámitóbank	457.50	457.50	457.50	—
Jelzálogbank részv.	507.—	507.—	507.—	—
Rimamurányi	492.—	492.—	492.—	—
Allamvasut	644.—	644.25	644.25	—
Városi villamos	330.—	330.—	330.—	—
Budapesti Közfut	575.—	575.—	575.—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	642.50	—	—	—
Magyar hitelrészv.	757.50	—	—	—
Leszámitóbank	457.50	—	—	—
Jelzálogbank részv.	507.—	—	—	—
Rimamurányi	492.—	—	—	—
Allamvasut	643.50	—	—	—
Városi villamos	331.—	—	—	—
Budapesti Közfut	575.—	—	—	—

REGÉNY-CSARNOK.

Az elröpült és visszatért madár.

Irta: Magyar Gyula. (4)

Egy egész világnak sűrű, sötét éje nehezedett reá jó Balázs lelkére. És ebből az éjből nem hallatszott egyéb, csak egy szép asszonynak követ is megrázó kinos fuldoklása. Átzugott a légen szomorun a hangja orgona szavának, hangzott még az ének százados templomnak öblös hajójából:

«Az írott könyv megnyitattik,
Melyben minden foglaltatik,
Valami megbíráttatik...»

— Felelj fiam Balázs, van-e még mentséged? Hijjed fel tanuul magát a nagy Istent. Ő megvilágítja agyunkat, szívünket, hogy beláthassunk lelked mélységébe, kutatva keresni, hogy van-e ott még az istenfélelemnek, hitvesszeretnek egy reményterjesztő utolsó sugára!

Hajh, Tomesányi Balázs, felelj hát, beszélj hát, híd elő az Istent, hogy nem igaz mindaz, amit ez a vén pap most a szemembe mondott! És felelj jó Balázs. Belenyul először kabátja zsebébe, hogy a kendőjével letörölje előbb kinharharmatos arcát. Hát amint kihuzza azt a fehér kendőt, egy öregolvásó esik ki zsebéből, nagy Krisztus-keresztrel. Koldus olvasója. Leesik a földre, a márványkockára, szinte nagyot koppan minden «Miatyánk»-ja. Jó Balázs lehajol, térde földet éri, ugy emeli fel a durva krucifixot. Azután, hogy felkel, keresztet hány vele lázas homlokára s aztán megcsókolja az Isten-embernek rézből való arcát.

A vén papok néznek. Ez hát az az ember, az istentagadó, céda, cudar, gyáva?!

Balázs felemeli a jobbik kezével azt a szent keresztet, magasra, merészen, aztán rekedt hangon, ahogy az előtör ziháló melléből, mondja, hogy megreszket a teste, a lelke:

— Erre a keresztre, e szent olvasóra, amit szívem felett talizmánként hordok, esküszöm, hogy soha mást én nem szerettem, soha nem szeretek, mint azt az egy asszonyt, aki itt bevádol, esküdt feleségem, hites életpárom!

A zokogó asszony felsikolt e szóra, két kezét kulcsolva égő homlokára:

— Ne vétkezz, ne vétkezz!

Vén papoknak köny gyűl a homályos szemükbe. Tanut tett a bűnös mellett a nagy Isten. «Dédapja hozta még azt a szent keresztet. Keresztes vitéz volt. Én hallottam róla.» Mondja a nagyprépost. «Szíve felett őrzi.» Felel rá a másik. «Nem lehet gonoszság ennek az embernek igaz Istent hívő, ájtatos szívében...»

— Jó Tomesányi Balázs — reszketett a hangja az elaggott püspöknek — tanut tett melletted maga a keresztfa, megbocsátott neked maga az Ur Jézus. Mi im megbocsájtunk. És bocsáss meg neki te is, édes lányom. Jó Tomesányi Balázs visszaadjuk neked ifju feleséged!

Balázs odafordult a halovány asszonyhoz, a zokogó gerléhez:

— Bocsáss meg énnékem, én megbántott üdvöm, lelkem, életpárom!

A megtört szárnyu galamb zokogva borult rá, a nagy, büszke ember dobogó keblére...

Vitte haza Balázs ifju feleségét. A bácskai síkon röpült a négy állat, négy fekete sárkány. Öreg este volt, hogy vad zivatar támadt a kanizsai révnél. Villámok cikáztak, a kocsirobajba bele-beledördült a haragos égnek zengő orgonája. A reszkető gerle félve simult hozzá, a büszke daliához.

— Haragszik az Isten, akit megcsufoltál!

Iszonyu dőrejtől kongott a nagy égbolt. Vakító villámsáv égi tüzsugára, fényes gyémántfonál percekig beszötte csodás arabeszkek titkos betűivel a heborult mennynek sötét kurtináját. A vad rémülettől nyihogott a négy ló. Éppen ott futottak a szanádi révnél. Magas töltés alatt bizsergett-sustorgott a Tisza vad árja. Egyszerre fény terült, kábitó, világos, recsegés-ropogás, mintha összedölné rapityánt az égbolt. Leütött a villám, a mennydörgős mennykő. Éppen ott előttük gyújtotta meg végig egy sudár fenyőnek büszke koronáját. Az égő sugár fellobbant az égig, véresre nyaldosva sötét felhők szélét. Az erdő megszongott a nagy riadástól. Balásznak négy lova megtépte a gyeplőt, azután rohant le a pokoli mélybe, bele egyenesen a háborgó habok sustorgó ölébe.

(Folyt köv.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvénytársaság
a szab. osztr.-magyar
államvasuttársaság resicai mezőgaz-
dasági gépgyárának vezérigénysége.

Mezőgazdák különös figyelmébe

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen téglacél ekefej. Páncélcél-kormány-
lemez. Magasított acélekefej. Porvédő kerek. Acél
gerendely.

Tiszta acélananyag saját hámorainkból.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk. Ekegyártás terén legelső rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is. Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Bpest V., Váci-ut 2.

Sürgönycím:

„AGRARIA“ Budapest.

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerű megrendelésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök. 102

1903. évi beszerzési kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve.
1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

Kállai Lajos motortelepe, Budapest, VI., Gyár-u. 50.

! Teljes jótállás kitérő eséplésért !!!

A jelenkor leggyorsabb és leg-tökéletesebb motoreséplő-készlete. Gépész nélkül könnyen kezelhető. Ezen legújabb motorok terjesztése érdekében használt gépezeteket cserébe vételnek.

Ajánlja teljes jótállás mellett benzimoto-rait malom- és iparüzemre, valamint **villamos benzinloko- bil-cséplőkészleteit ket- fős tisztító-szerkezettel**

!! Egyedül létező újdonság !!
 Önműködő, ellenőrző és biztosító-szelep. Külön mezőgazdasági gépszálya: gőzgépek, malmok, járgányok, cséplők, vető- gépek stb.

Ezen motoreséplő-készletek felülmúlhatlan kitérősége felől tudakozódni lehet:

Báró Kemény József urnál Maros-Nómet (Erdély).
 Szilj Bálint földbírtokos urnál Nagy-Igmánd (Komáromm.).
 Ferenzy György plébános urnál Ipolyzalka (Hontm.).
 Nagy János földbírtokos urnál Bolog (Somogy-m.). stb. stb.

Legbiztosabb olesó üzem! Arjegyzék kívánatra bérmentve

Magyar-Amerikai hajójárat.

Fiuméből legközelebb a következő gőzösök indulnak New-Yorkba: Május 3-án az «Ultonia», május 17-én a «Slavonia» és május 31-én a «Pannonia». Átkelesi díj tel- jes ellátással és két napi ingyenes elszállásolás- és ételme- zéssel Fiumében 180 korona. Díjtalan felvilágosítást ad és előjegyzéseket elfogad az «Adria» m. kir. tengerhajózási r. t. Fiume—Amerikai személyszállító osztálya: **Menetjegy- iroda Budapest, Vigadó-tér 1. szám.**

„Herkules“

Brauns Rudolf-féle dresdeni «Acélszél- turbinagyár» törv. védett eredeti gyártmánya. Évek óta fényesen kipróbált **költség nélküli üzemerő** vízszállításra, villamos világításra, gépek hajtására mezőgazdasági, ipari és bányá- szati telepeken. — Prospektusokkal, fölvilá- gosítással, költségvetésekkel, tervekkel stb. készségesen és ingyen szolgál

Dr. Dietrich Sándor
 BUDAPEST, 202
 Akadémia-utca 14. sz.

Olesó KÁVÉ ÉS TEA

ARAK:

1 k. Háztartási	frt 1.20
1 k. Portorico	1.30
1 k. Kuba (finom)	1.70
1 k. Kuba (legfinomabb)	1.90
1 k. Gyöngy (finom)	1.50
1 k. Mecca	1.40
1 k. Mecca (legfinomabb)	1.60
1 k. Arany Jáva	1.40
1 k. Arany Jáva (igen finom)	1.60

Különösen ajánlom naponta frissen pörkölt kávéimat

1 k. Vörös pörkölt kávé	frt 1.40
1 k. Fehér pörkölt	1.60
1 k. Kuba pörkölt	1.80

Kávéhoz csomagolható:

1/2 k. Mandarin cs. kev.	frt 1.60
1/2 k. Mandarin cs. kev.	1.30
1/2 k. Háztartási	1.20
1/2 k. Háztartási	1.30
1 csomag tőzcselék	1.30

4/2 kilós postaszakal (melyben több fajta is küld- hető) már a vidékre is teljesen bérmentve és elválasztva küld

Balogh László
 Kávé- és tea-kivétel üzlete BUDAPEST.
 Főzet és iroda: (209)
 VII., Rottenbiller-utca 12. szám.

Főhercegi Szt-Margitszigeti gyógyfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely.

43.8°C. kéneshévízforrás. Thermál-iszap, forró-lég, mindennemű gyógy- s edző (Kneipp)-fürdők. Svéd gyógytornaterem. Napfürdő, 150 holdas árnyékos park. Csusz, köszvény, ischias, izületi bánalmak, emésztő-szervi bajok, szivbetegség, ideggyengeség, vesebántalom, vérszegénység ellen, Szent-Margitszigeti ártóvíz elsőrangú szénsavval telített ásványvíz. 2288

60 napi próbára

Küldöm szabadalmazott va- lódi amerikai nickel Anker Roskopf-órát 2 frt 50 kr-ért, 3 drb vételenél 2 frt 25 kr., 6 drb vételenél 2 frt drbja s 60 napon belül kívánatra azonnal vissza- adom a pénzt. Minden órához ingyen adok egy láncot fűzőlélekkel. Legjobb és legolcsóbb szolgál- lati óra. 10.000 drb a legnagyobb merele ódésre van használatban. — Jó láncért 3 évi írásbeli jótállást vállalok. Egyedüli szöküldes utánvétellel csak a Ros- kopl órágyárak gyári lera- tnta által

Lateiner Leó
 Wien, I., Fleischmarkt 17-79.
 500 koppel ellátott árjegyzékemet órákról, arany- és ezüstórmékről, eredeti gyári árákkal, kívánatra ingyen és bérmentve küldöm. (436)

Figyelem! Cégünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz, a saját árképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy **életnagyságu fényképet teljesen ingyen** készít hű kivitelben, 60 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passo-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglalattik, az önköltségünket, 1 frt 50 kr-t számítunk.

Az ipar csodája! 12 forint 1 darab összeoszukható vasúgy anél- sodrony-betéttel, 3-retű matracsal és terítővel.

12 forint 50 krajcár egy darab selyempaplan fodorral és zsébbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.

Megrendelhető csakis **GIGNER ÉSTVÉREK BUDAPEST,** Muzoum-körut 27.
 Pa-laz- és matracgyár, szőnyeg- és vasbutorraktár.
 Arjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

Phonograph!!!

legszebb mulatság, fizika, szép hanggal, értelmese el- adással

Kellner és Steiner
 Király-utca 58. szám.
 Képviselek kerestelek. (205)

Ingyen láda és csomagolás.

Rendkívüli olcsóságot ad el **TAKÁCS FERENC magyarhoni üveg és kerámiáért porcellán-gyári raktára.** **Andrássy-ut 74. szám.**

Díszes ebédlő-készlet	12 kor.
Csoda-eb-édlő-készlet 6 személyre, díszesen festve és aranyozva, ára csak	15 kor.
Csoda-k-édlő-készlet 6 személyre	7 kor.
Csoda-tea-készlet 6 személyre	8 kor.
Főláron ki lesz árusítva hámulatos, szép és finom metszett és mintázott 6 személyes üvegkészlet csak	8 kor.
Szinte főláron ki lesz árusítva borosüveg	1 kor.
..... vizesüveg	1 kor.
..... vizeskorsó	1 kor.
Finom metszett vizespoharak csak	12 fill.
Horospoharak csak	10 fill.
Legújabb remek szép kávé- és teacészék, darabja	60 fill.
Mosdókészlet, angol, díszes virággal	6 kor.
nagyobb	10 kor.
Díszes függőlámpák, huzós	7 kor.
nagyobb	13 kor.
Asztali lámpák remek 11-es tulipánnal csak	5 kor.

Pontos kiszolgálás. Vasúti állomás kéretik.

Kalap-különlegességek legújabb divatalakokban

NEUBART DEZSŐ-nél BUDAPEST, Kerepesi-ut 11. szám.

BUTOROK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre **MEHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknek Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Csak rövid ideig tartó rendkívüli nagy árleszállítás! * * Csak rövid ideig tartó rendkívüli nagy árleszállítás!

Senki nem mulassza el ezen kedvező

alkalmi vételt!

A Tudomány és Irodalom legértékesebb művei új állapotban mélyen leszállított áron a bolti árnak egynegyede (1/4) értékében (vagyis a mely műnek ára 2 K., az 50 filléért nagy választékban

VASS JÓZSEF könyvkereskedése és könyvkiadóhivatalában Erzsébet-körút 38. sz. BUDAPEST Erzsébet-körút 38. sz.

állandóan kaphatók.

Kívánatra ugyanott úgy magánfelelnek, mint egyesületek, olvasóköri, köz- és iskolai könyvtárak stb.-nek készségesen szolgálnak és a jelzett címre megküldik a «Könyvbarátok Tanácsadóját», mely a raktáron lévő összes művek legjutányosabb árjegyzéselt is tartalmazza.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek s úgy az alatt felsorolt alkalmi művekből, mint az árjegyzékből választott és tiz koronát meghaladó rendelmények bérmentve megküldetnek.

Nevezetesebb művek jegyzéke:

Bartha: Hangulatok 4 K. bolti ár helyett most csak 1.—K	10. «A népfajok sorsa», az egyes népek jellemzése és a faji átalakulásra beható realizmus hatását tárgyaló irodalmi becsü mű 3 K. h. 1.—K	Móricz P.: Rákóczy Ferenc ... (2 K.) —.50 K
Barilli: Dodero kapitány 2 K. b. ár h. most csak —.50 «	Doyle: Az utolsó probléma... (2 K.) —.50 «	« Nagy Napoleon császár ... (2 K.) —.50 «
Beregzászi: Valódi magyar szakácskönyv 2 K. bolti ár helyett most csak ... —.50 «	« Véres boszu ... (2 K.) —.50 «	Nagy Endrei: Vörös lovag ... (2 K.) —.50 «
Bodnár Zsigmond újabb művei:	« Deltiáns detektív ... (2 K.) —.50 «	Népdalok ... (2 K.) —.50 «
1. «A magyar irodalom története», két vastag kötetben nemzetünk irodalmának történetét legkimerítőbben tárgyalja 17 K. bolti ár helyett most csak ... 4.25 «	Endrei: Mátyás király élete és halála ... (2 K.) —.50 «	Ohnet Gy.: A vasgyáros ... (2 K.) —.50 «
2. «Szellemi haladásunk törvénye», szerző első munkája s melylyel a külföldi elismerését is kivívta magának ... 1.40 K. helyett —.35 «	Furkas E.: Ocskay brigádéros ... (2 K.) —.50 «	« Az élet harc ... (2 K.) —.50 «
3. «Az eszméző magyarázata», az erkölcsi világ törvényeit tartalmazó érdekes mű —.60 K. h. —.85 «	Fenillett: Egy szegény ifjú története ... (2 K.) —.50 «	Oszi K.: Telivérek ... (2 K.) —.75 «
4. «A tudomány esdijéről», Bruneljáró híres tanulmányát tárgyaló és az erkölcsi világ igazságát hirdető híres mű ... —.60 K. helyett —.15 «	Flammarion: Uránia ... (2 K.) —.50 «	Pekár Gy.: Dodo főhadnagy ... (2 K.) —.50 «
5. «Az erkölcsi világ», kiváló figyelmű és felkeltő irodalmi becsü mű 5 K. helyett 1.25 «	« A világ vége ... (2 K.) —.50 «	« Manöver szerelem ... (2 K.) —.50 «
6. «A magyar nemzet politikája» —.60 K. helyett —.15 «	Gaál K.: Válás előtt és Válás után ... (2 K.) —.50 «	Rényi: Rinaldo-Rinaldini ... (2 K.) —.50 «
7. «Az erkölcsi törvény alkalmazása», 3 K. h. —.75 «	Gorkij: Szegény emberek ... (2 K.) —.50 «	Rio: Betyárok ... (2 K.) —.50 «
8. «Erkölcsi kérdések», nevezetesebb bölcsészeti munka ... 2 K. helyett —.75 «	Gullus: A vadlótka padján ... (2 K.) —.50 «	Sienkiewicz: Polgár és nemes ... (2 K.) —.50 «
9. «A jog keletkezése és fejlődése», elismert szakmunka ... 1 K. helyett —.25 «	Jómadarak ... (2 K.) —.50 «	Shakespeare: A velencei kalmár ... (2 K.) —.50 «
	Kenedi: Gyarlóságok ... (2.80 K.) —.70 «	« Hamlet ... (2 K.) —.50 «
	Kielland: Nyomorban ... (2 K.) —.50 «	« Antonius és Cleopatra ... (2 K.) —.50 «
	Knuth: Éhség ... (2 K.) —.50 «	« Leár király ... (2 K.) —.50 «
	Kovács: Adókezelési könyv ... (1 K.) —.25 «	Stevenson: Az öngyilkosok fanyája ... (2 K.) —.50 «
	Dr. Lahmann: Hogyan táplálkozunk ... (2 K.) —.50 «	Szomorj: Párisi mesék ... (2 K.) —.50 «
	Maritt: A kék szakáll ... (2 K.) —.50 «	Szűts J.: Pokol ... (2 K.) —.50 «
	Maurier: Egy örült naplója ... (2 K.) —.50 «	Tolsztoj: Mi a művészet ... (2 K.) —.50 «
	Mocnik: Mertan ... (3.60 K.) —.90 «	« A kozákok ... (2 K.) —.50 «
		« Korunk rabszolgasága ... (1.60 K.) —.40 «
		Tótvölgyi: Végtet ... (2 K.) —.50 «
		Turgenjev: Az elhódított hódító ... (2 K.) —.50 «
		Verne Gy.: Kin-Fu ... (2 K.) —.50 «
		Zóla: Nana ... (2 K.) —.50 «
		« Pénz ... (2 K.) —.50 «

Árjegyzék-kivonat.

Vidékre szétküldés naponta.

Trikó alsóruhák.	Bélelt uri bőrkezttyü kitünő minőség! ... 79 kr.	Teljes vég hollandi finomszálu uri alsó-nadrág ... 5.85, 6.45 frt.
Uri trikóing szenzációs olcsó ár! ... 47, 55 kr.	Kötött gyapju téli kezttyü uri ... 28, 37, 45 «	Rendkívüli alkalom! 50 rőtös, legkitünőbb, finomszálu, Rumburgi vászon ... 8.47 «
« legmelegebben bélelt ... 64, 85 «		Teljes vég szint. kanavász ágyneműre 3.58, 4.25 «
« trikónadrág bélelt olcsó ár! ... 59, 67, 83 «	Női divat.	« DD schiffon kitünő minőség ... 4.85 «
Női trikóing gyapjus most! ... 30 «	Legfinomabb próbálható női bőrkezttyü szenzációs olcsó ár! ... 69 kr.	« RR ... 6.27 «
« bélelt kitünő minőség! 59, 67, 83 «	Remek bélelt női bőrkezttyü ... 79 «	Legerősebb vászonlepedő egy szőlben varrás nélkül ... 89 kr.
« trikónadrág bélelt ... 57, 64, 77 «	Téli trikó női kezttyü ... 19, 26 «	6 személyes cérnadamaszt kávószeríték 1.27, 1.48 frt.
Kitünő flanel női alsónadrág darabja ... 68 «	Gyapju kötött női kezttyü ... 29, 37 «	6 személyes cérnadamaszt ebéll-ter.feh. 1.87, 2.35 «
« alsósoknya remek minták! 78 «	Bőrvászon női ing diszes ... 43, 55 «	6 drb fehér damaszt-törülköző ... 1.29 «
Tourista uri ing flanelből remek minták! ... 69 «	Rumburgi pamutvászon női ing kézhimiz! 87, 98 «	« vászon-pohártörő ... 53, 68 kr.
Uri divat.	Vászon női ing a legpazarabb kézhimizés bélelt most! ... 1 frt 29 «	« flanel-portörő ... 45 «
R. R. schiffon uri gallér minden alakban ... 10 kr.	RR schiffon diszes női ing ... 67, 89 «	« vászon zsebkendő ... 37, 48, 59 «
Kitünő schiffon uri ing sima, redős v. remek színes mellel egység ár! ... 98 «	Orókényű női ghothsoknya diszes ... 1 frt 33 «	« francia batiszt nőiszsebkendő ... 73, 92 «
R. R. schiffon egész finom uri ing, sima, redős v. a legszebb színes mellel egység ár 1 frt 38. «	Gyapjigóth legdiszesebb szoknya ... 1.87, 2.29 frt	Váltás, óriási rouge-paplan, olcsó ár ... 1.87 frt.
Szenzációs olcsó ár! Diszes uri hatóing ... 94 «	Gyönyörű flanel női blouse most ... 87 kr.	Állásigóth, gyönyörű paplan, bordó, világoskék vagy sárga, szenzációs olcsó! ... 2.98 «
Bőrerős köpper uri alsónadrág ... 43, 62 «	Legújabb téliblousok ... 1 frt 35 kr., 1 frt 62 «	Smyrna-utánzat ágylő-szőnyeg, remek mintákban, most! ... 38 kr.
Fegyházkötésű férfi harisnya párja ... 16 «	Tartós női mellfűző olcsó ár! ... 47, 63 «	Smyrna-utánzat óriási asztali szőnyeg, még nem létezett olcsó ár! ... 4.87 frt.
« téli ... 19, 28 «	Legjobb valódi halosontűző ... 1 frt 18 «	stb., stb., stb. sok ezerféle raktáron lévő árúk eladásá még eddig nem létezett, szenzációs olcsó árakban.
Kötött cérna férfi harisnya fekele v. színes Tiszta, selyem nyakkendő csokor vagy önkötő egység ár! ... 27 «	Vászon- és damasztárúk.	
	Teljes vég házivászon női ingre ... 3.65, 4.78 frt.	
	« bőrvászon uri alsónadrágra 3.74, 5.18 «	

Schrank Lipót

vászon- és divatárúk nagy áruháza

Budapest, VI. kerület, Nagymező-utca 8. szám.

(TERÉZ-TEPLOMMAL SZEMBEN.)

